SWEDISH MUSICAL LEVANDE MUSIKARV HERITAGE

ANDERS WESSTRÖM

1720-1781

Stråkkvartett nr 1 B-dur

String Quartet no 1 in B-flat major

Källkritisk utgåva av/Critical edition by Mårten Sundén

Levande musikarv och Kungl. Musikaliska Akademien

Syftet med Levande musikarv är att tillgängliggöra den dolda svenska musikskatten och göra den till en självklar del av dagens repertoar och forskning. Detta sker genom notutgåvor av musik som inte längre är skyddad av upphovsrätten, samt texter om tonsättarna och deras verk. Texterna publiceras i projektets databas på internet, liksom fritt nedladdningsbara notutgåvor. Huvudman är Kungl. Musikaliska Akademien i samarbete med Musik- och teaterbiblioteket och Svensk Musik.

Kungl. Musikaliska Akademien grundades 1771 av Gustav III med ändamålet att främja tonkonsten och musiklivet i Sverige. Numera är akademien en fristående institution som förenar tradition med ett aktivt engagemang i dagens och morgondagens musikliv.

Swedish Musical Heritage and The Royal Swedish Academy of Music

The purpose of Swedish Musical Heritage is to make accessible forgotten gems of Swedish music and make them a natural feature of the contemporary repertoire and musicology. This it does through editions of sheet music that is no longer protected by copyright, and texts about the composers and their works. This material is available in the project's online database, where the sheet music can be freely downloaded. The project is run under the auspices of the Royal Swedish Academy of Music in association with the Music and Theatre Library of Sweden and Svensk Musik.

The Royal Swedish Academy of Music was founded in 1771 by King Gustav III in order to promote the composition and performance of music in Sweden. Today, the academy is an autonomous institution that combines tradition with active engagement in the contemporary and future music scene.

www.levandemusikarv.se

Huvudredaktör/Editor-in-chief: Anders Wiklund
Notgrafisk redaktör/Score layout editor: Anders Högstedt
Textredaktör/Text editor: Edward Klingspor

Levande musikarv/Swedish Musical Heritage
Kungl. Musikaliska Akademien/The Royal Swedish Academy of Music
Utgåva nr 2208/Edition no 2208
2019
Notbild/Score: Public domain. Texter/Texts: © Levande musikarv
979-0-66166-709-4

Levande musikarv finansieras med medel från/Published with financial support from Kungl. Musikaliska Akademien, Kungl. Vitterhetsakademien, Marcus och Amalia Wallenbergs Stiftelse, Statens Musikverk, Riksbankens Jubileumsfond, Barbro Osher Pro Suecia Foundation, Riksantikvarieämbetet och Kulturdepartementet.
Samarbetspartners/Partners: Musik- och teaterbiblioteket, Svensk Musik och Sveriges Radio.

Quartetto I

1

Anders Wesström
(1720-1781)

Allegro

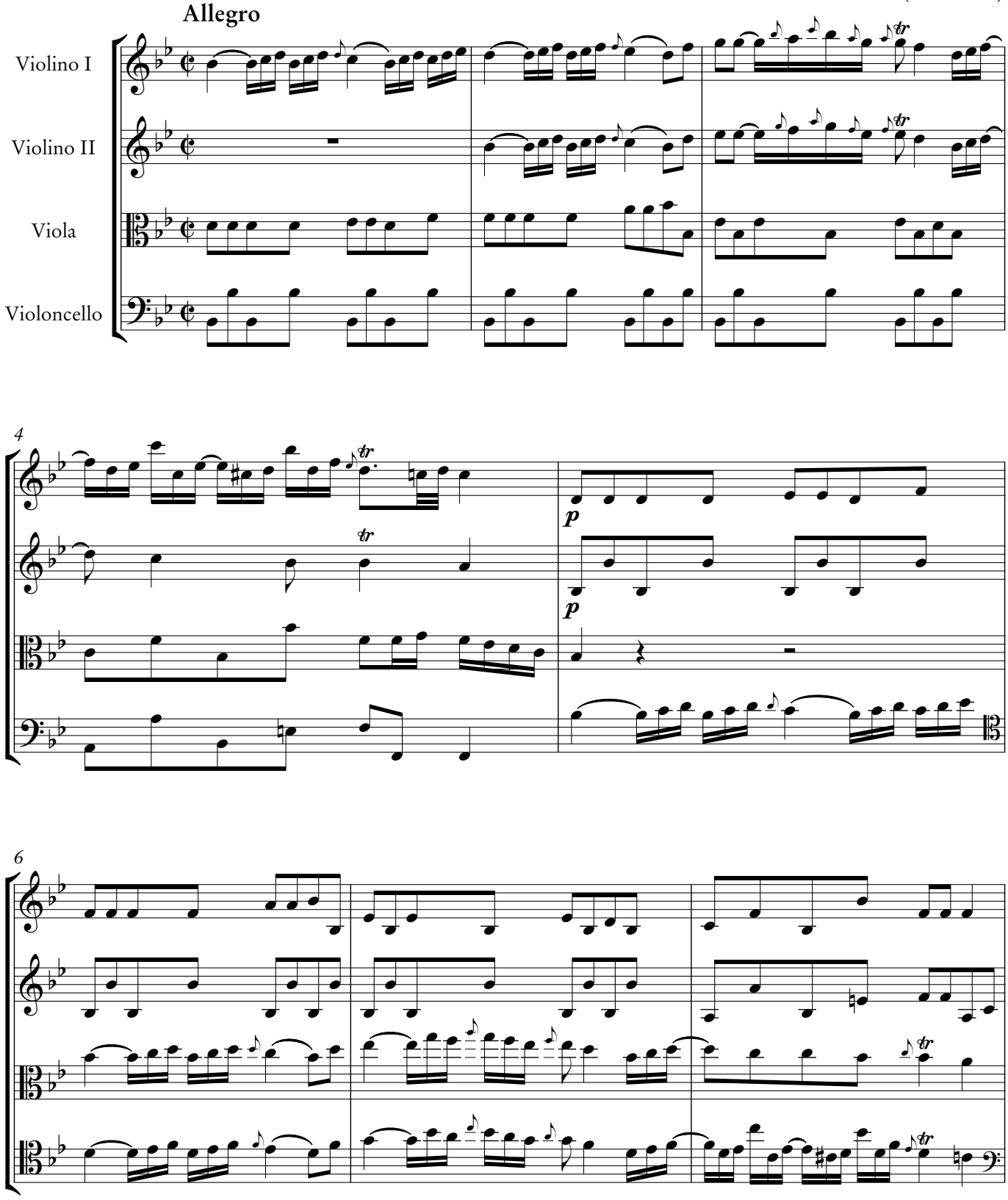

Kritisk utgåva av/Critical edition by Mårten Sundén
Swedish Musical Heritage, Kungl. Musikaliska akademien, Stockholm 2019. Public domain. www.levandemusikarv.se

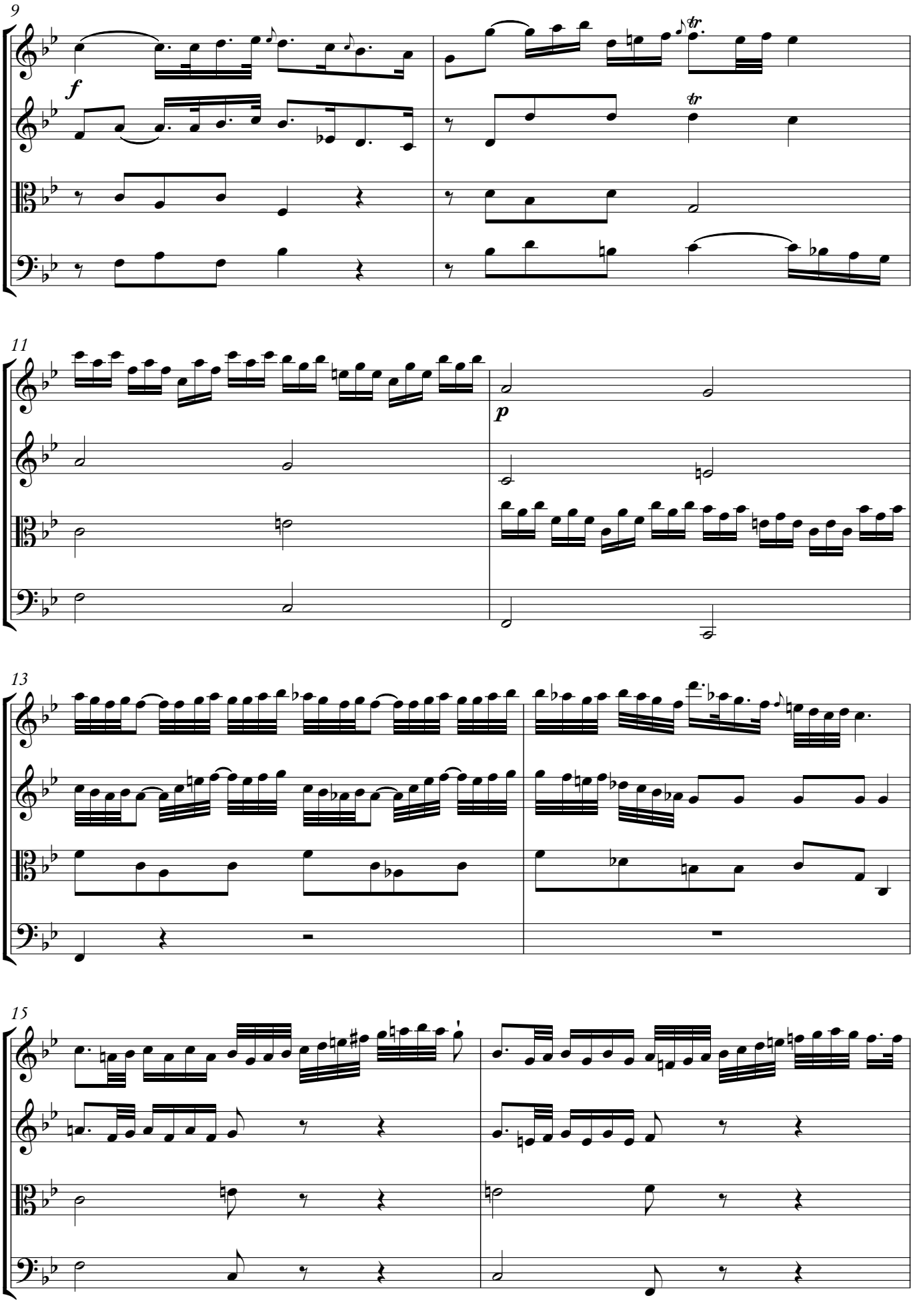
9
f
tr
tr
11
p
13
15

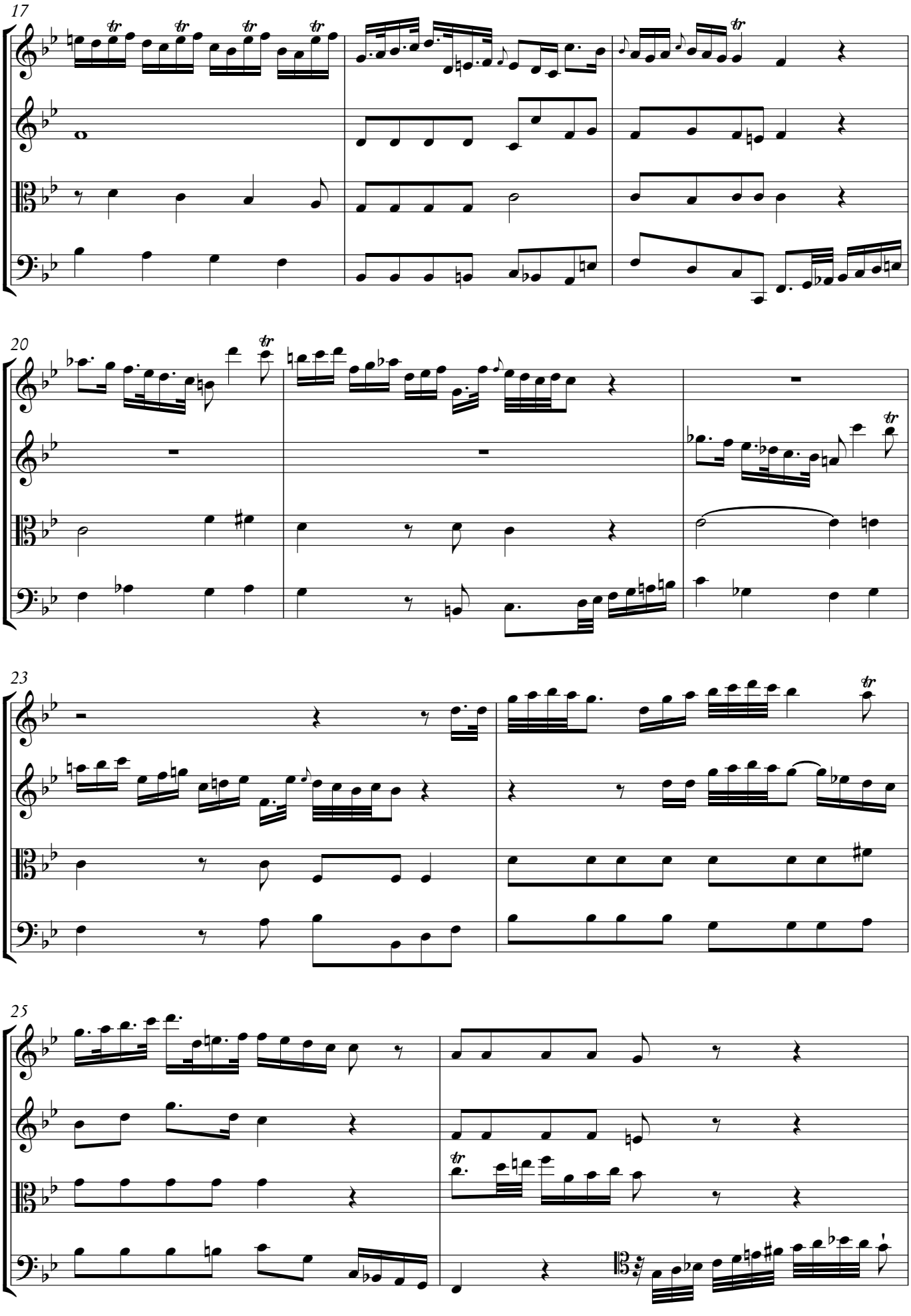
17
20
23
25

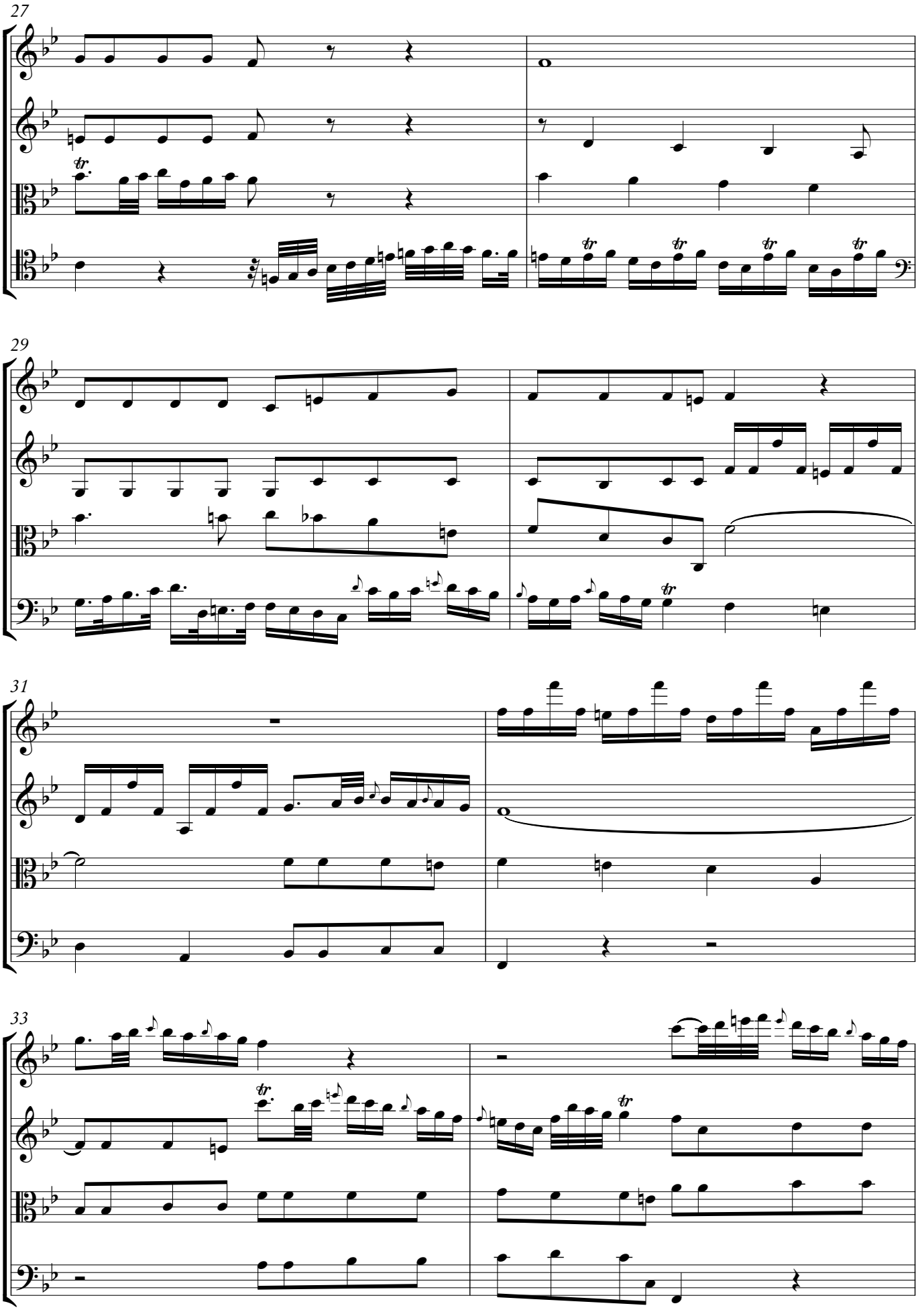
27
29
31
33

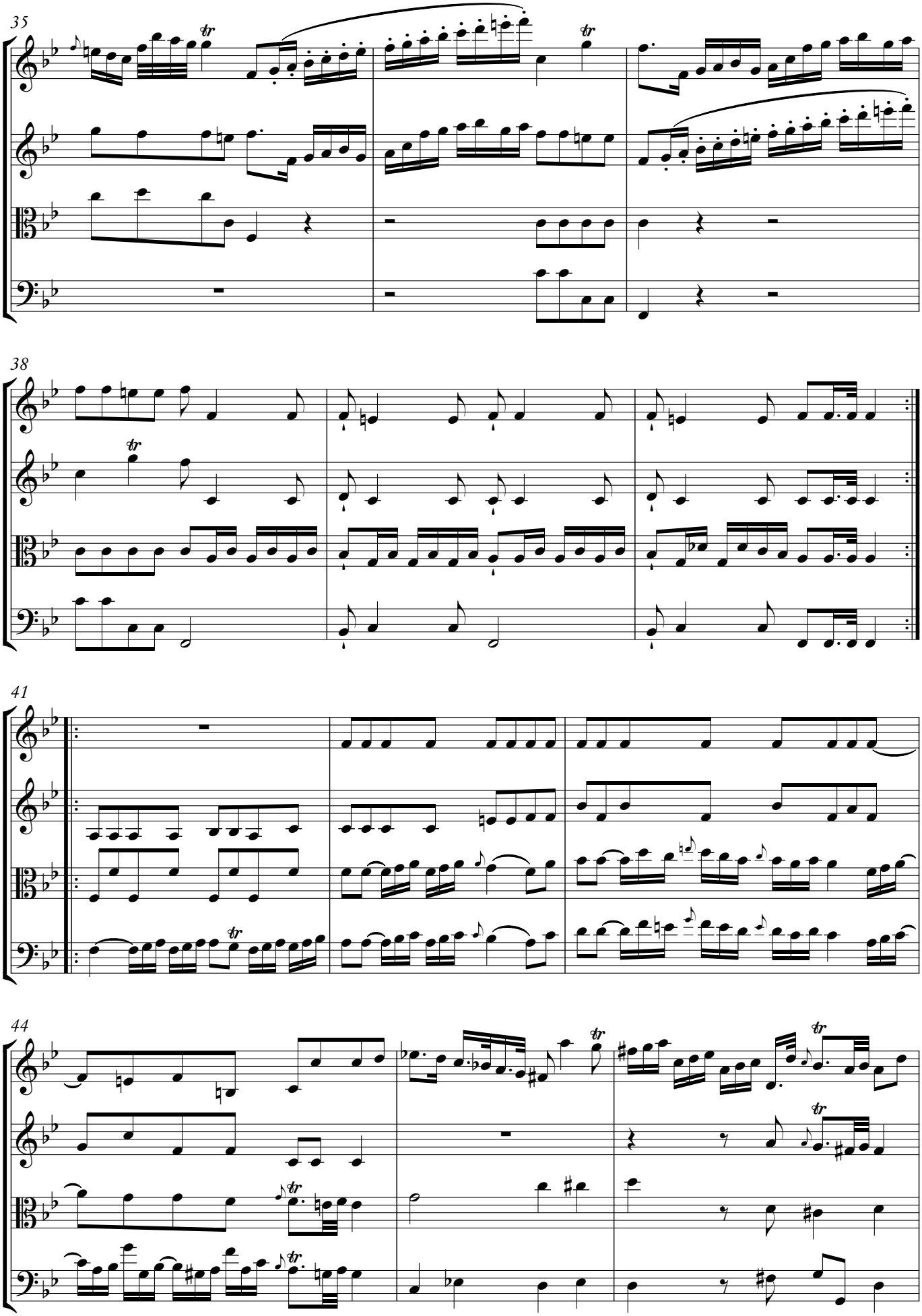
35
38
41
44

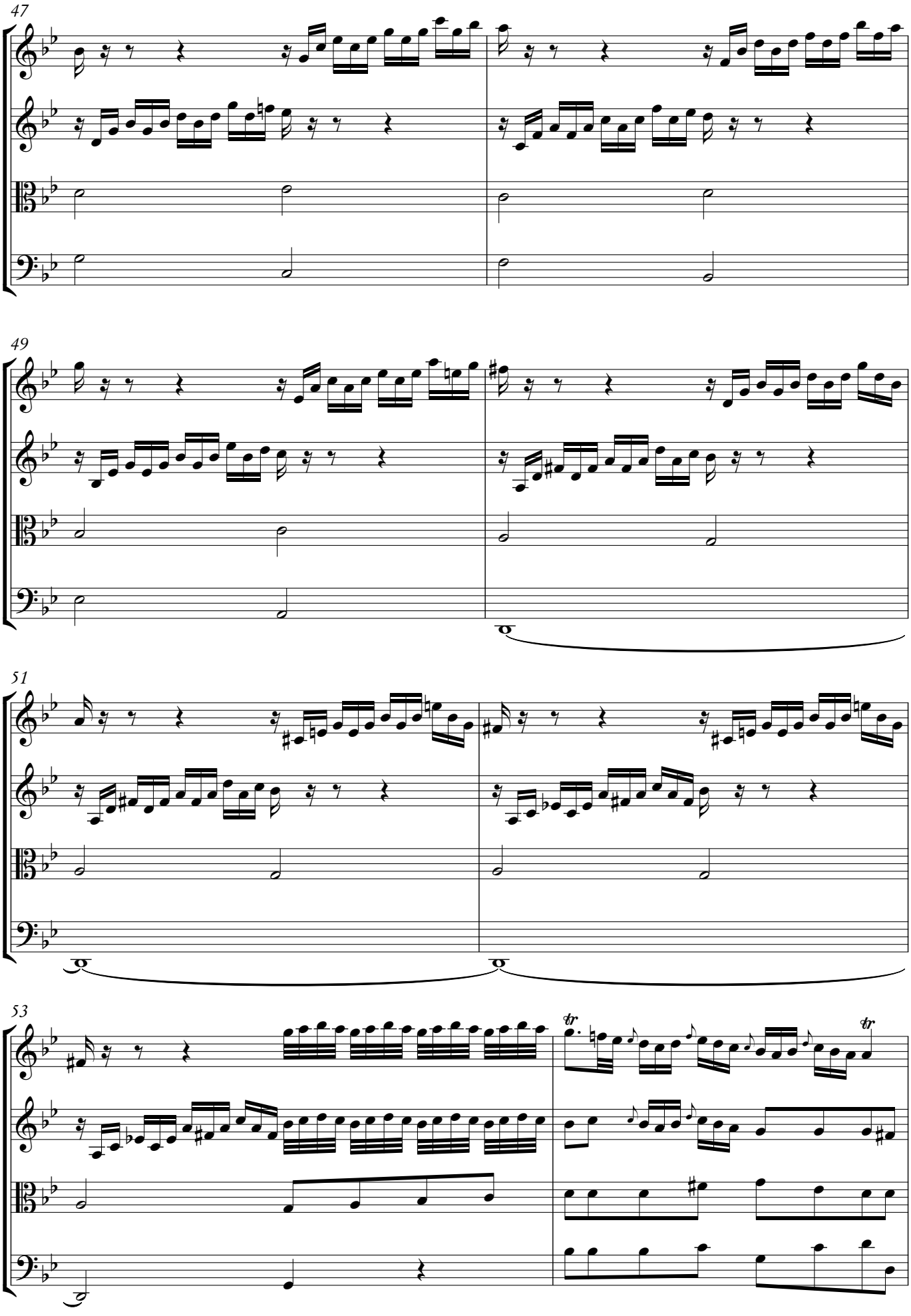
47
49
51
53

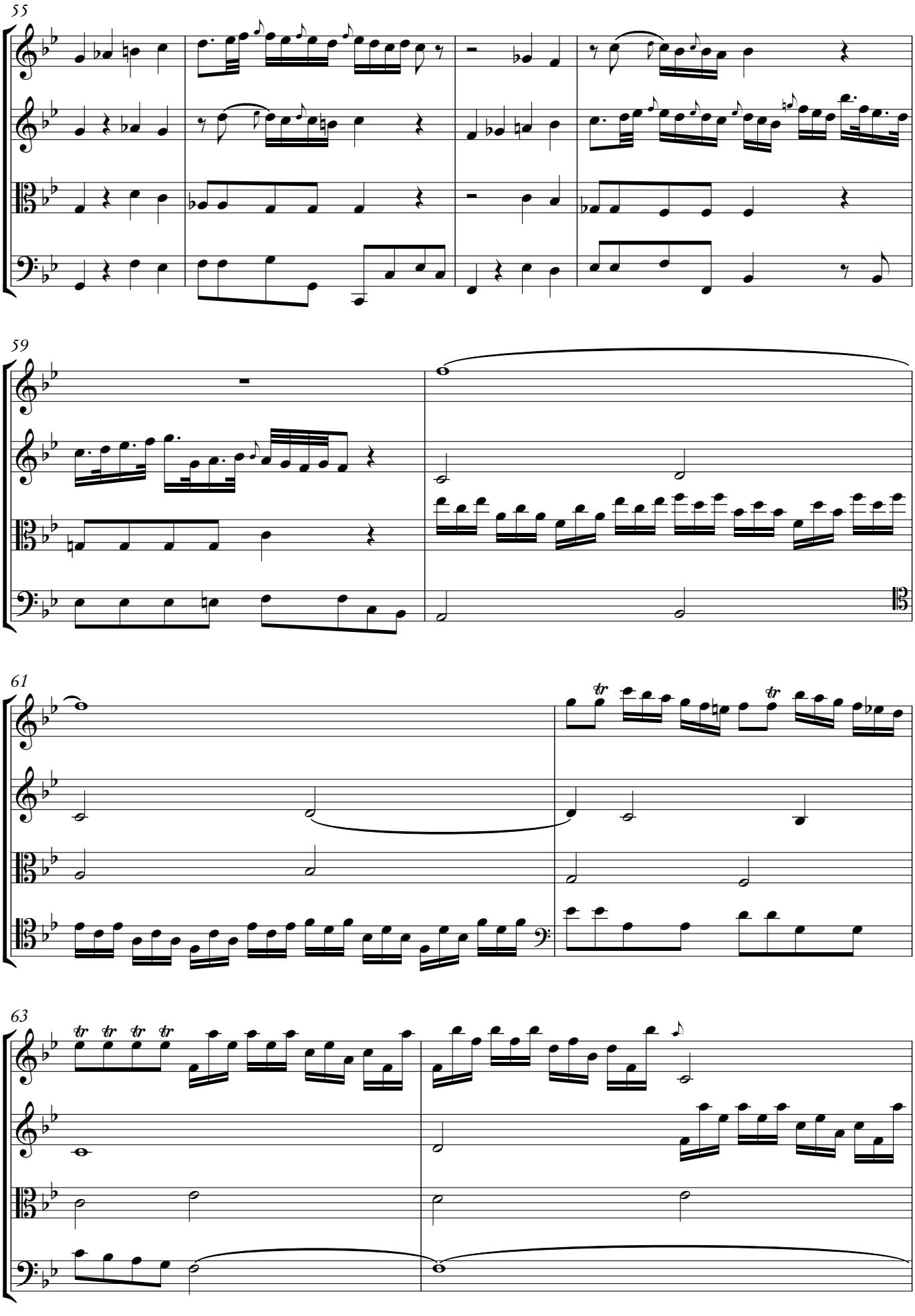
55
59
61
63

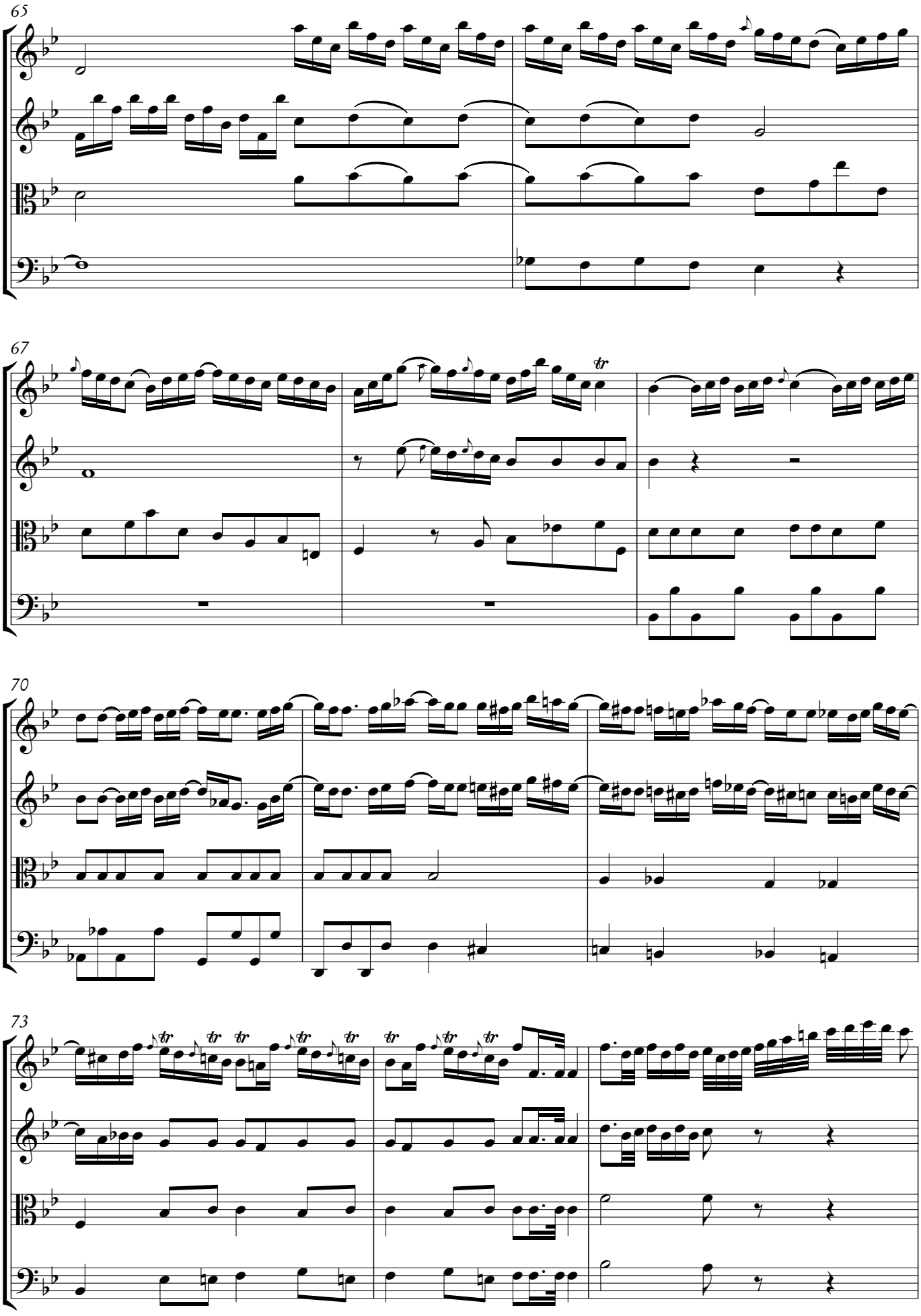
65
67
70
73

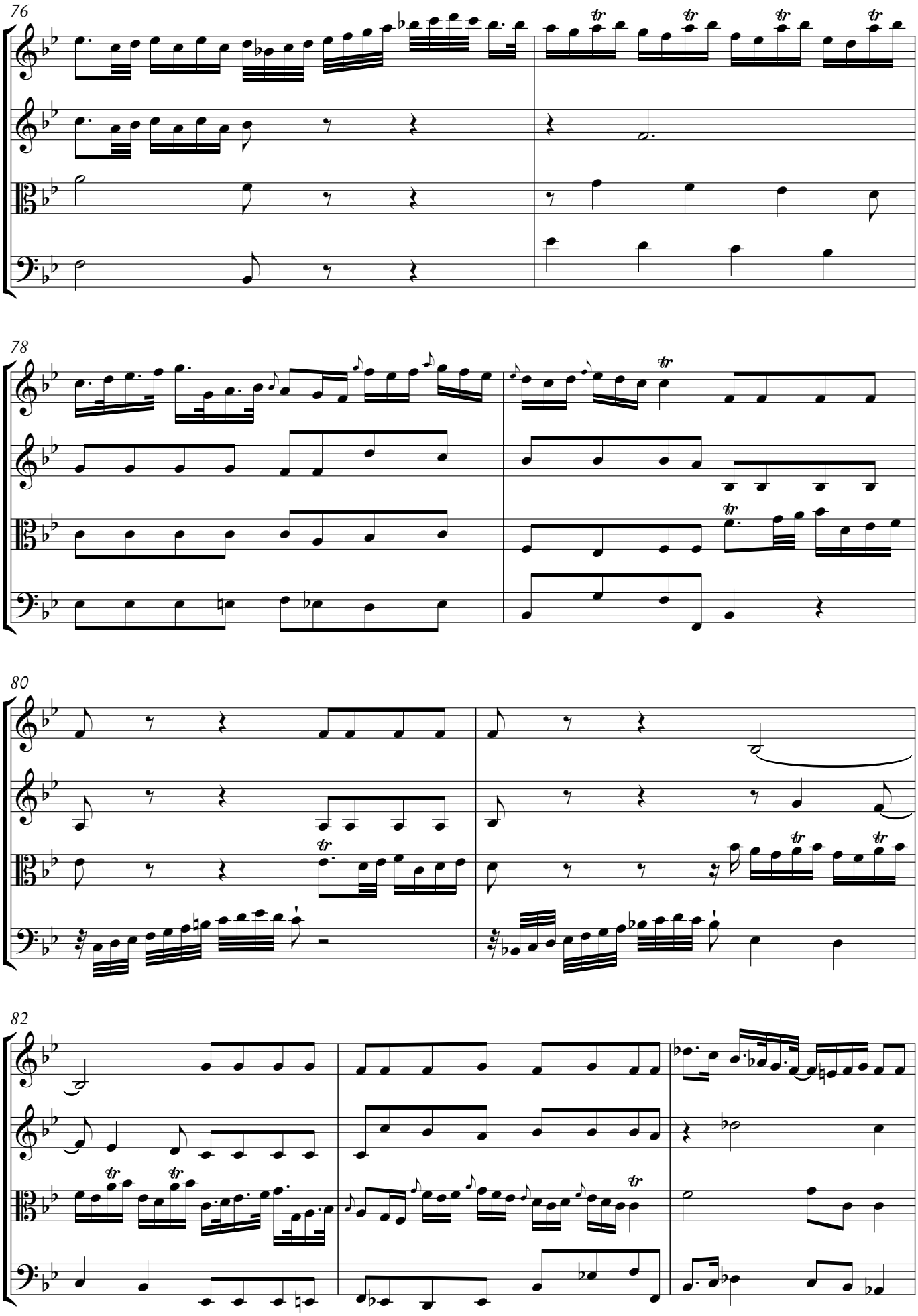
76
78
80
82

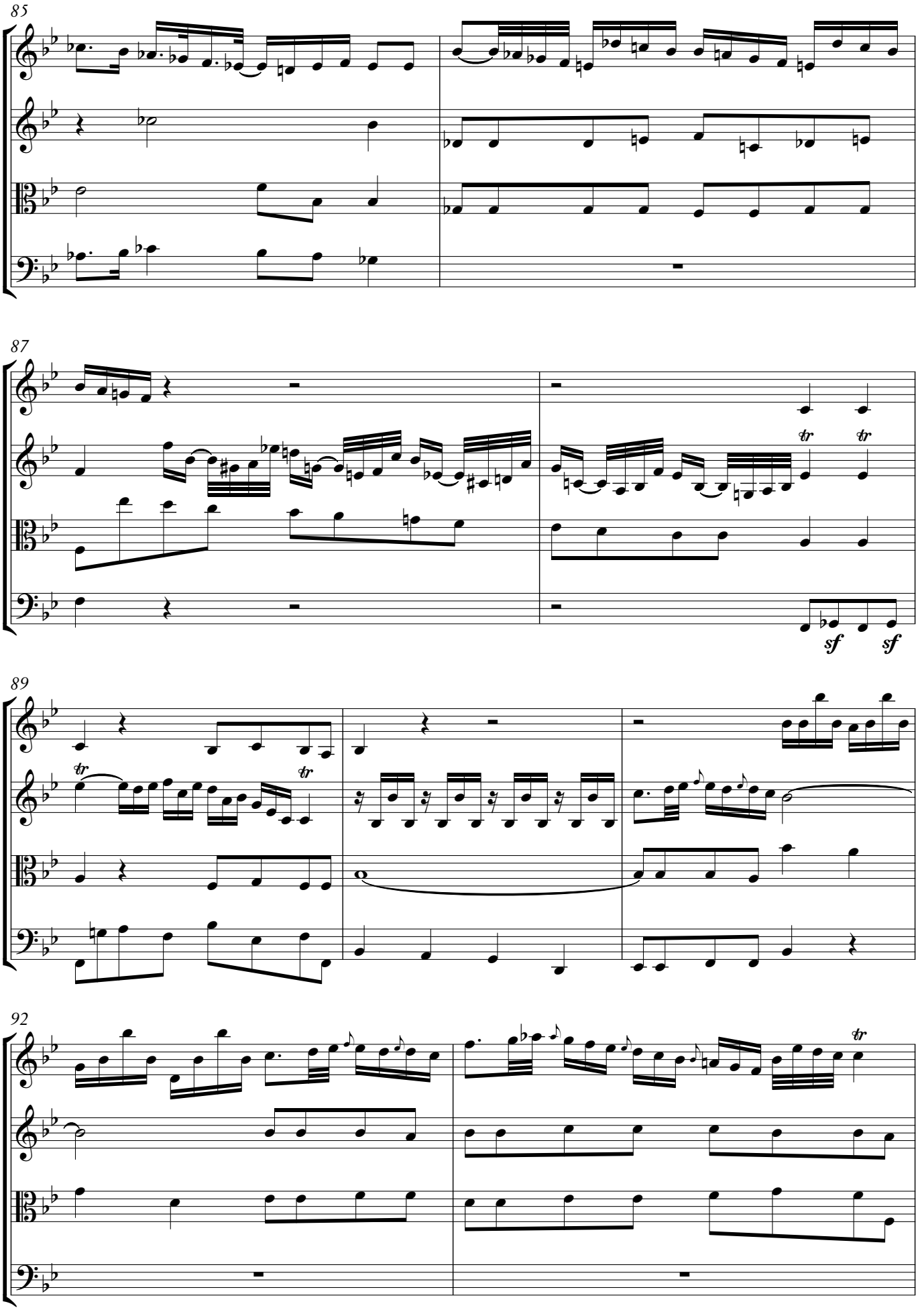
85
87
tr
tr
sf
sf
89
tr
tr
92
tr

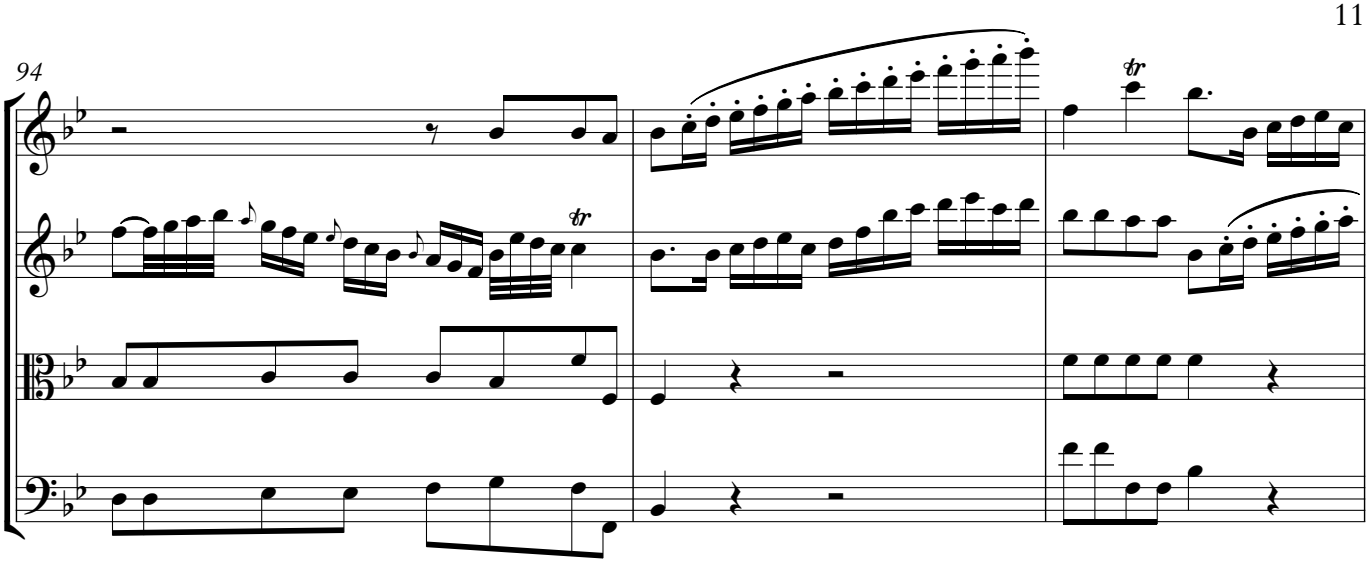
94
tr
tr

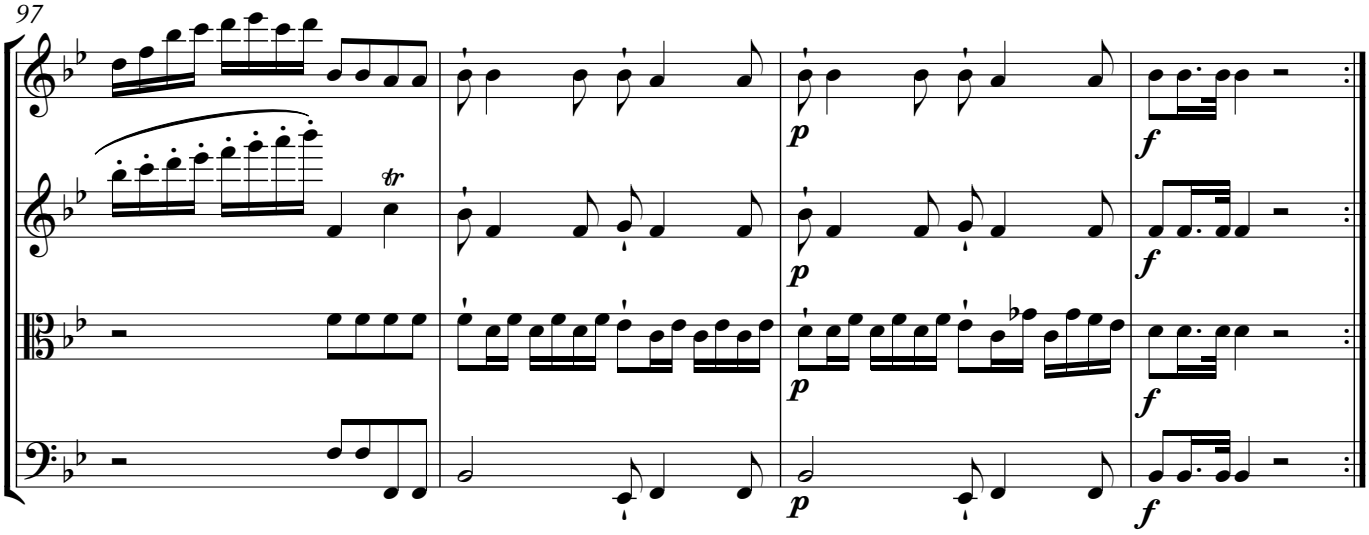
97
tr
p
f
p
f
p
f
p
f

2

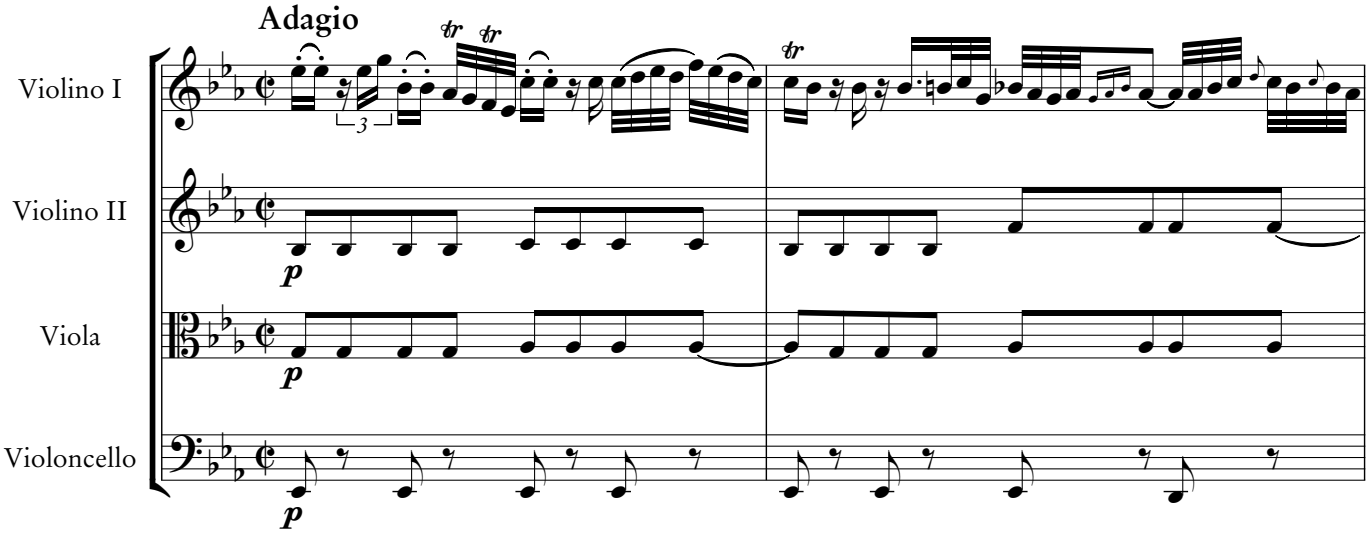
Adagio
tr
tr
tr
Violino I
Violino II
Viola
Violoncello
p
p
p
p

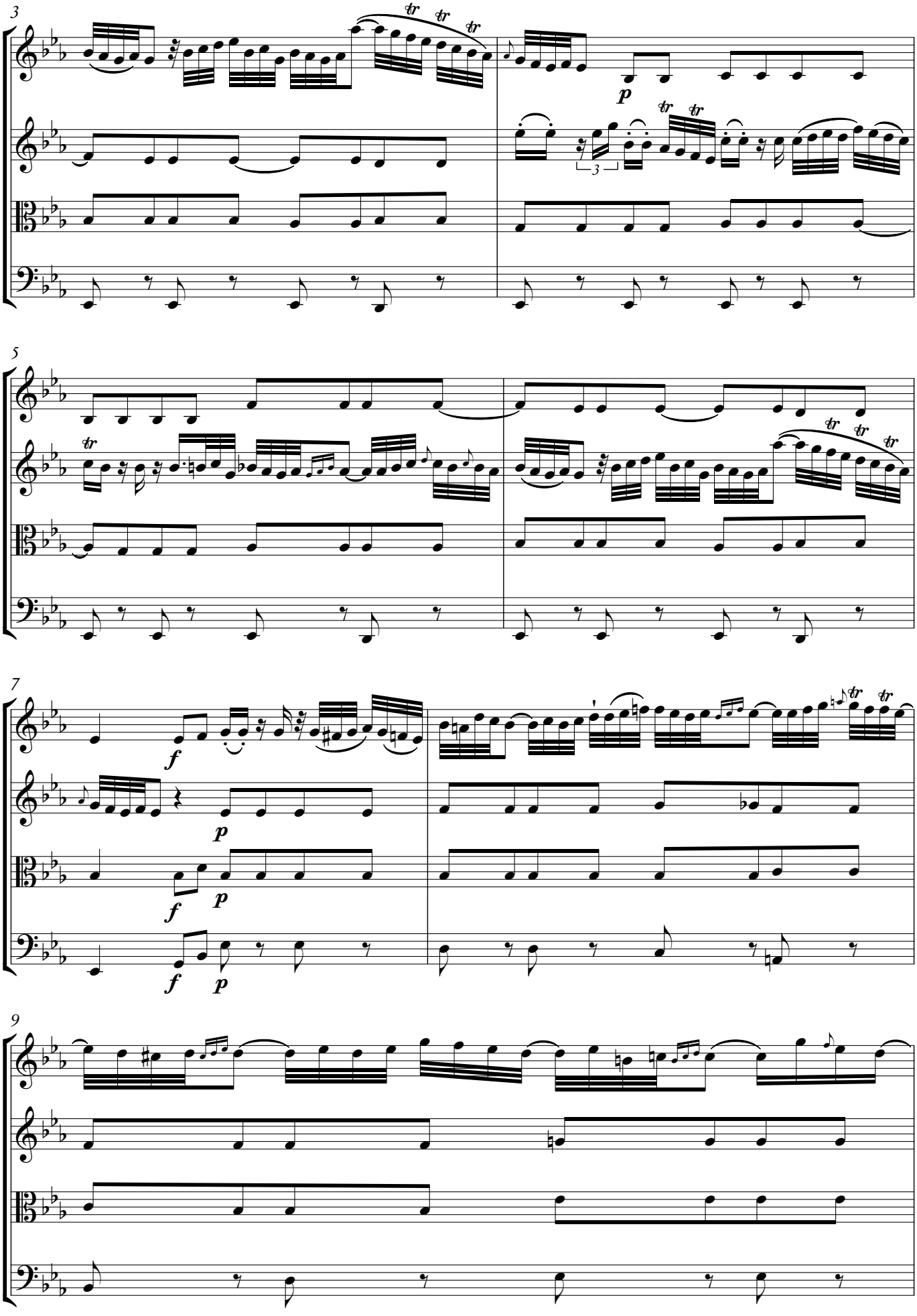
3
5
7
9

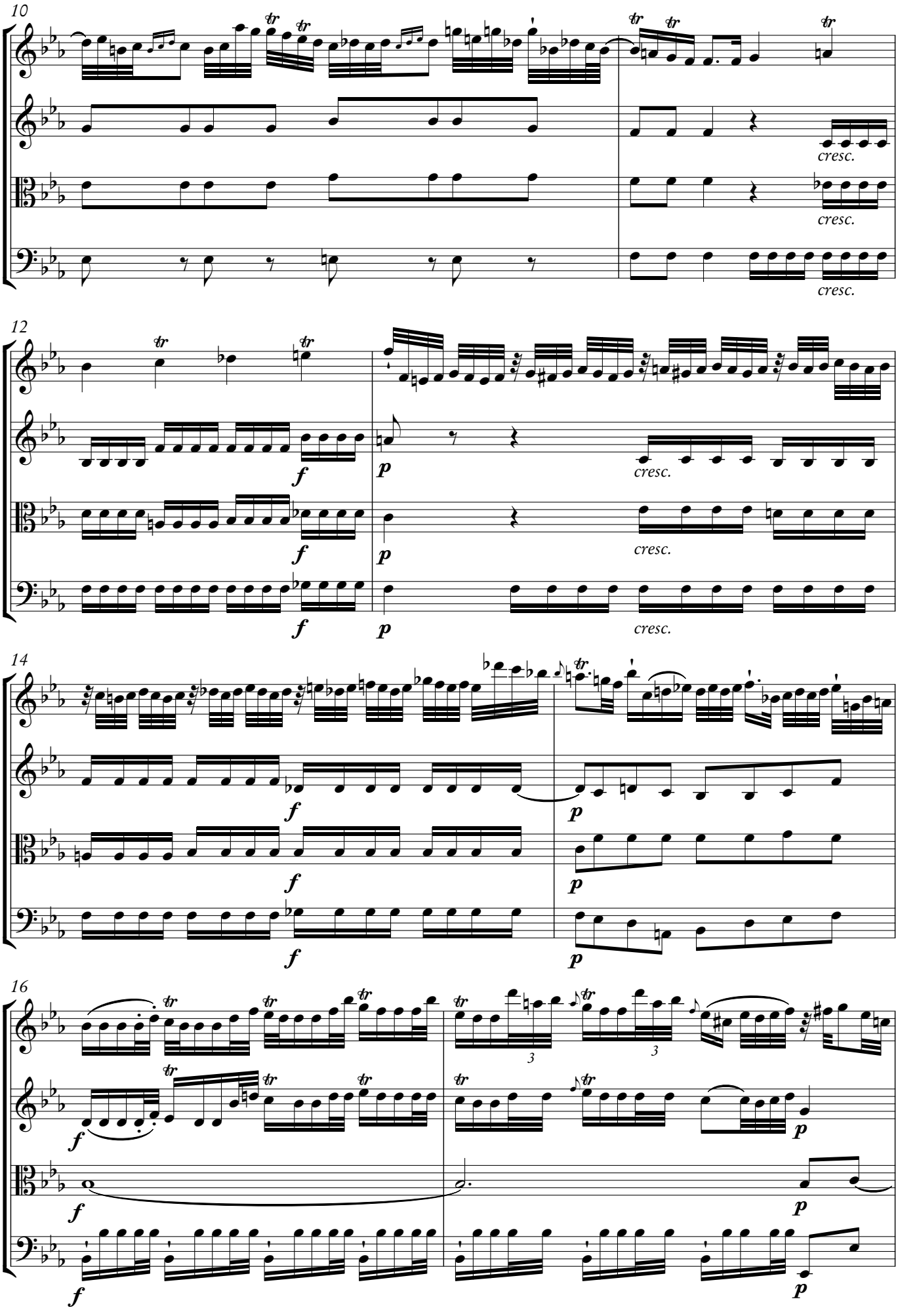
10
cresc.
cresc.
cresc.
12
f
p
cresc.
f
p
cresc.
f
p
cresc.
14
f
p
f
p
f
p
16
3
3
f
p
f
p
f
p

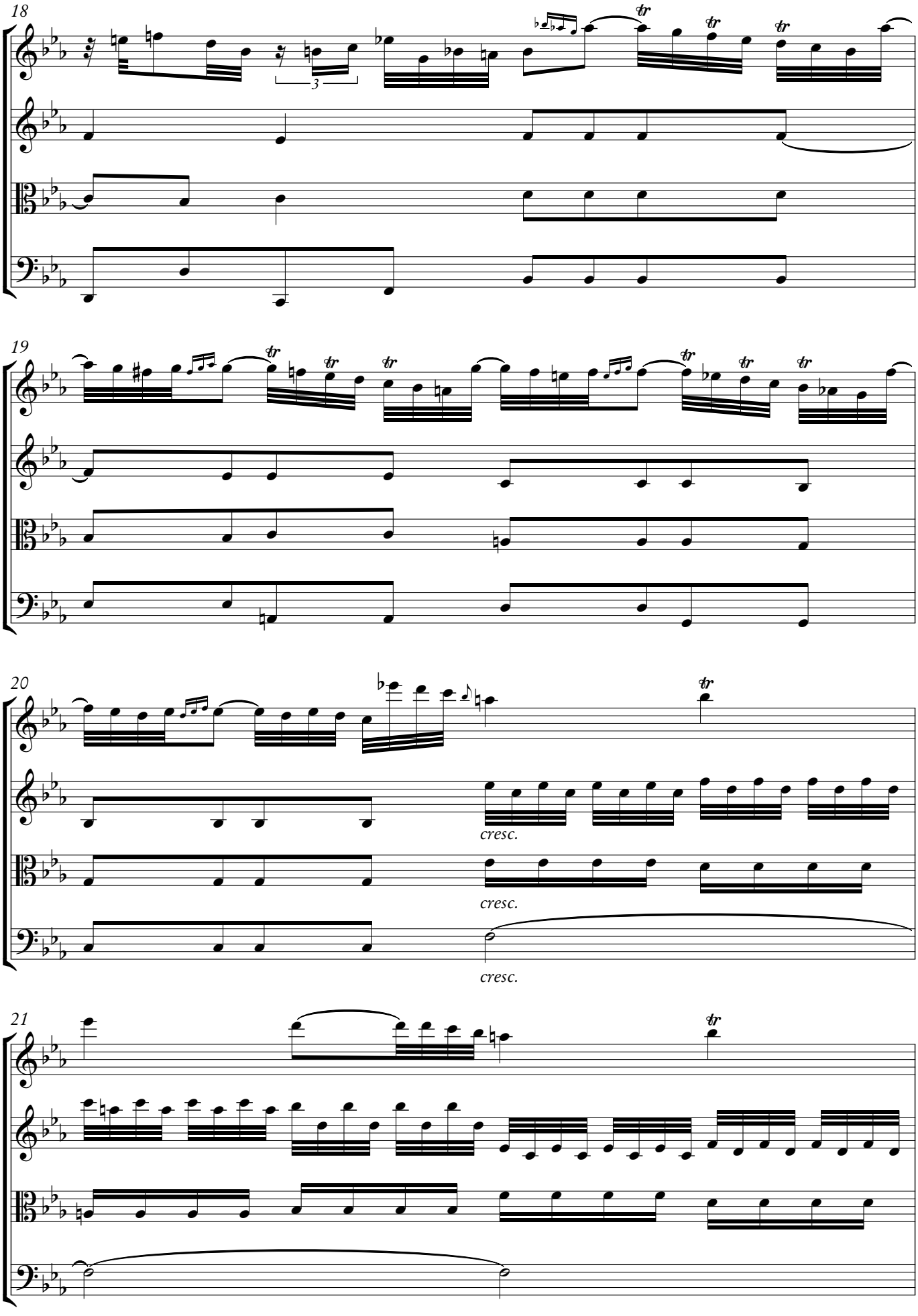
18
3
19
20
cresc.
cresc.
cresc.
21

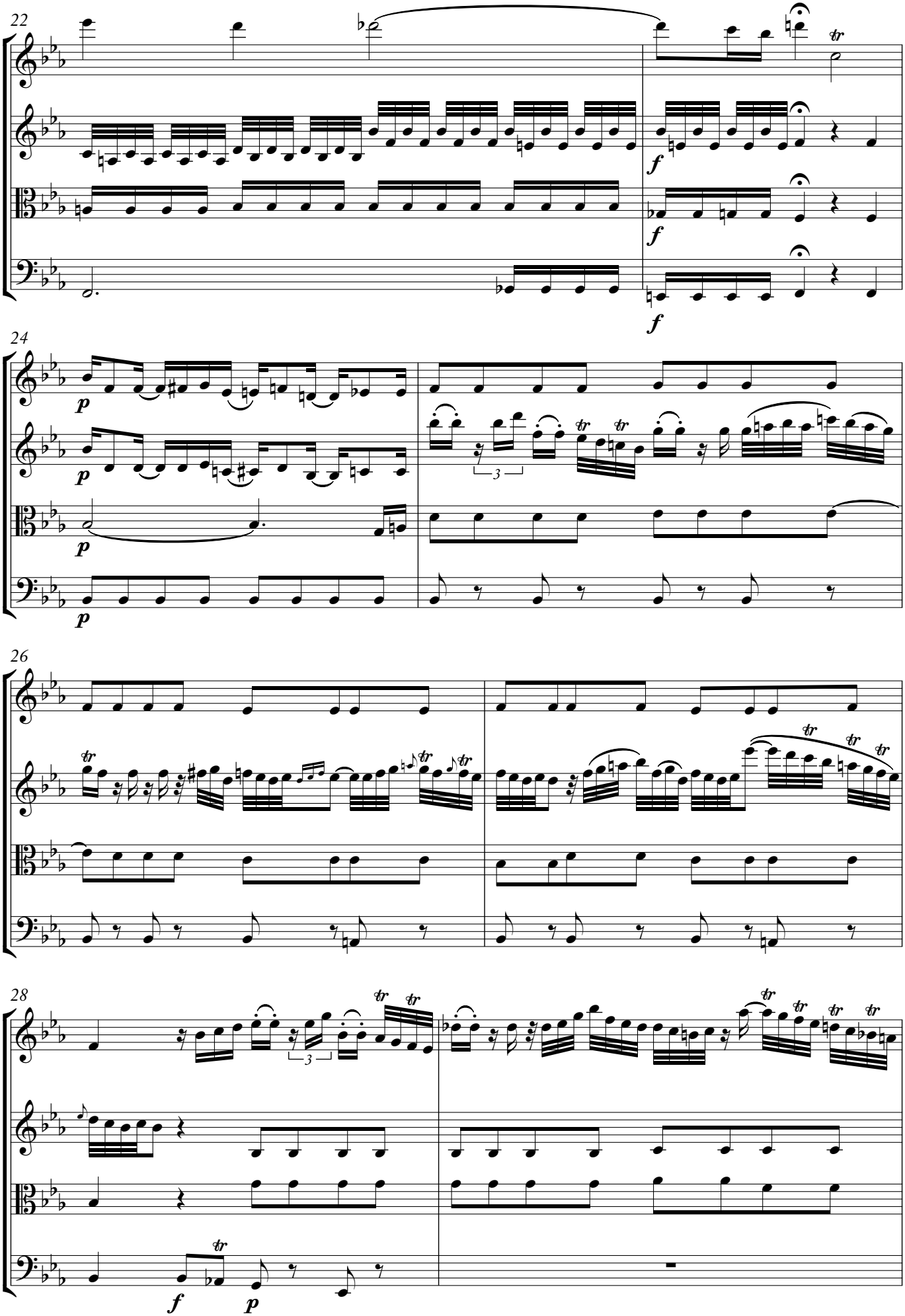
22
24
26
28

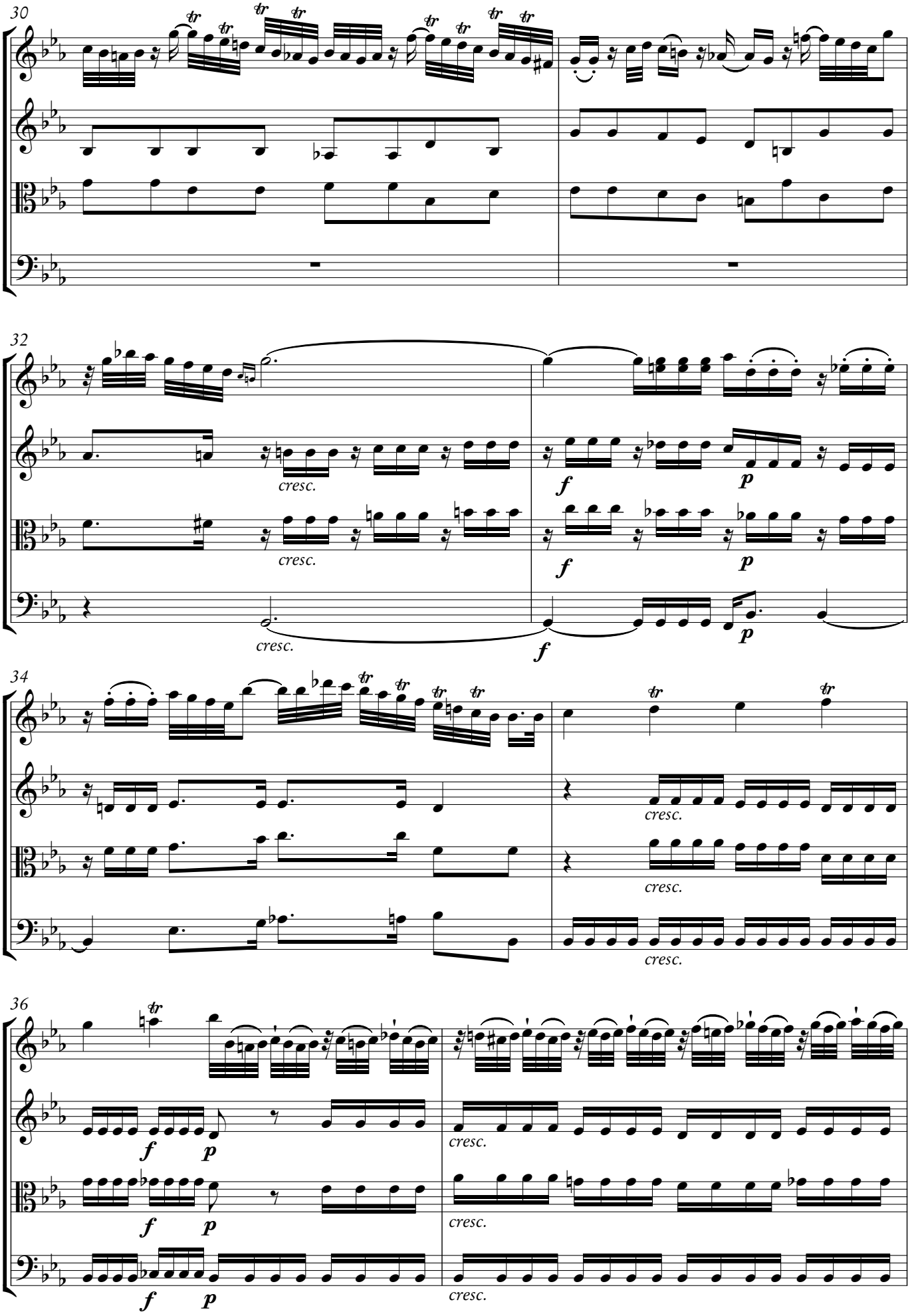
30
32
cresc.
f
p
34
36

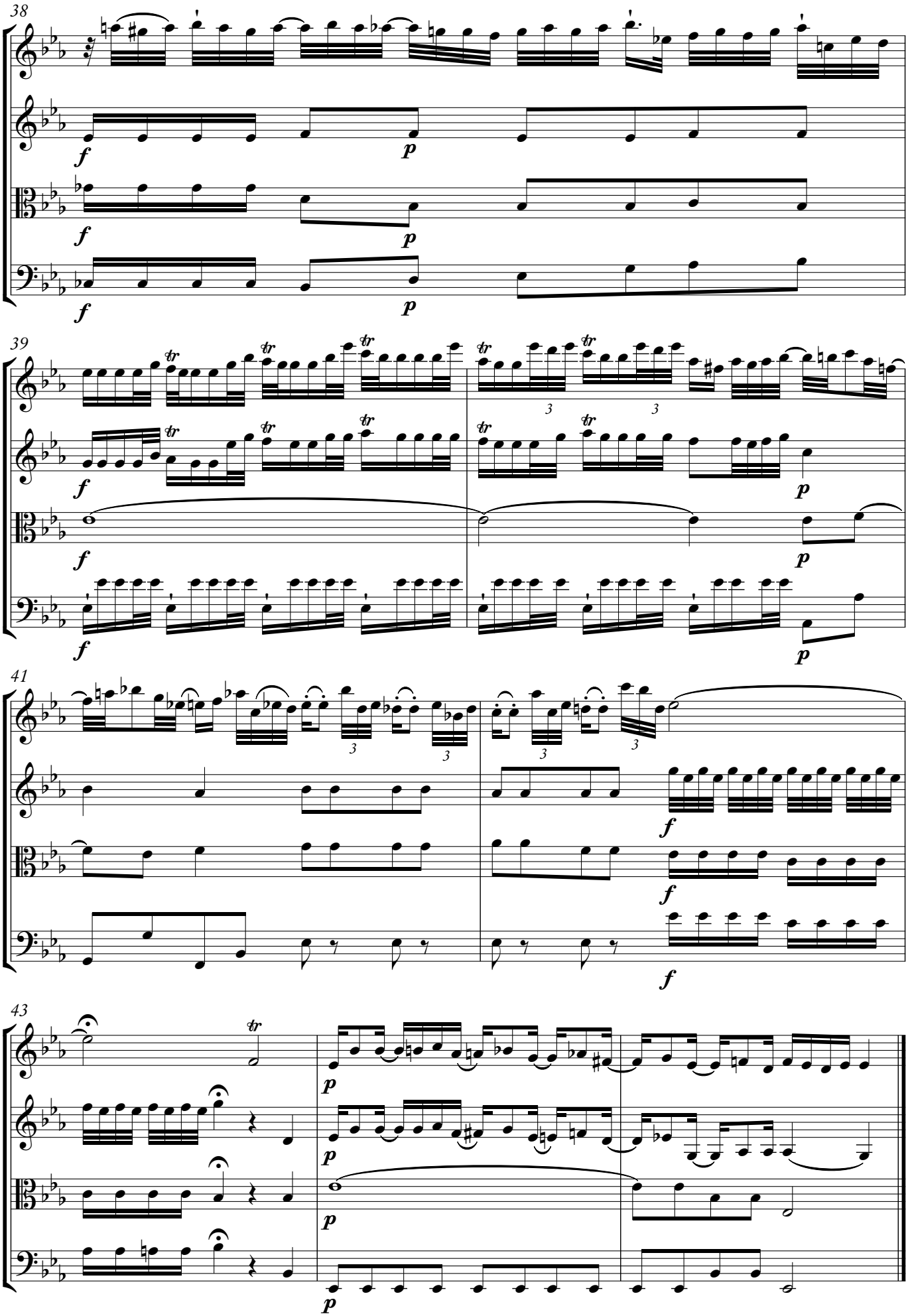
38
39
41
43

3

Allegro

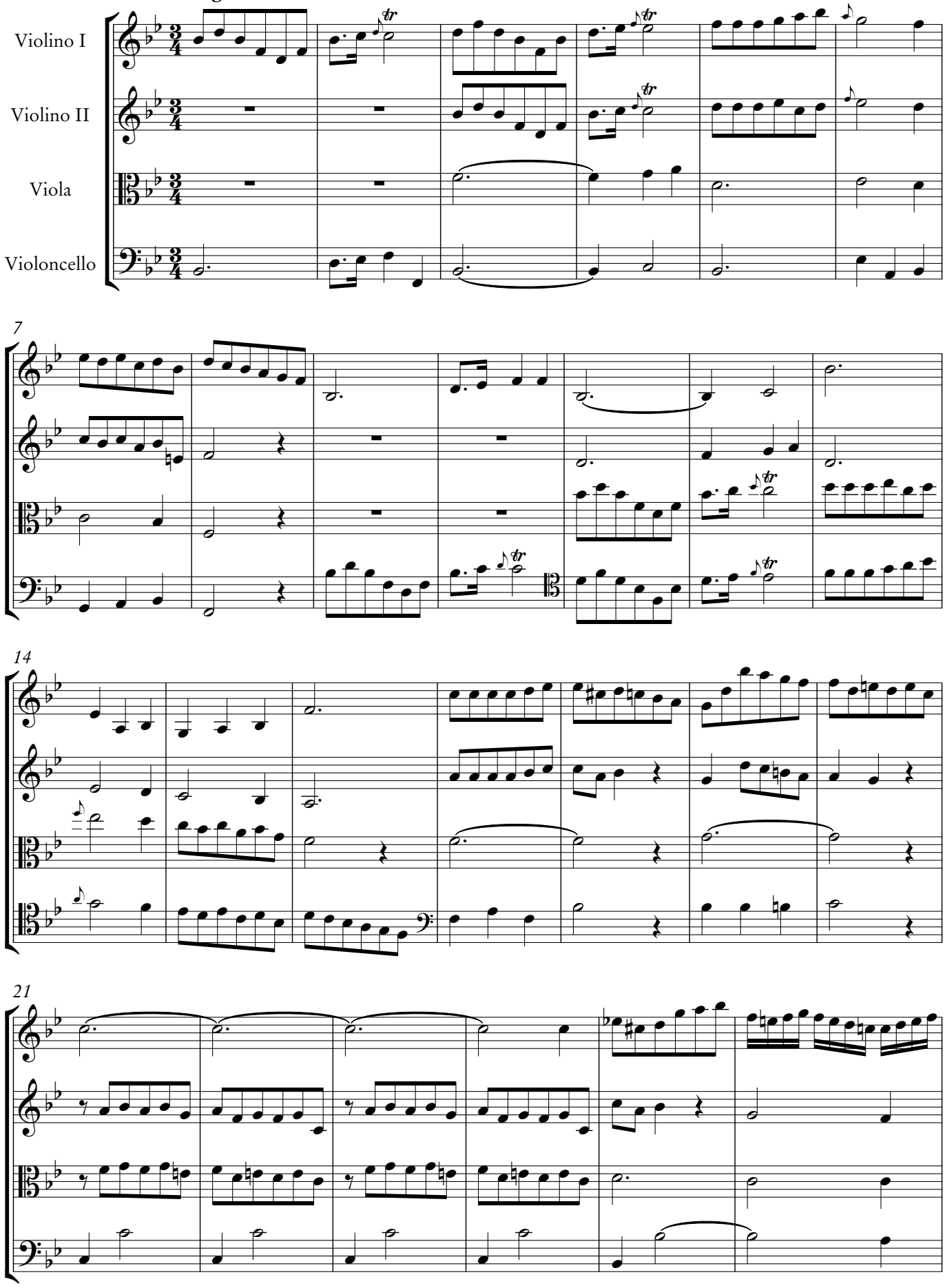

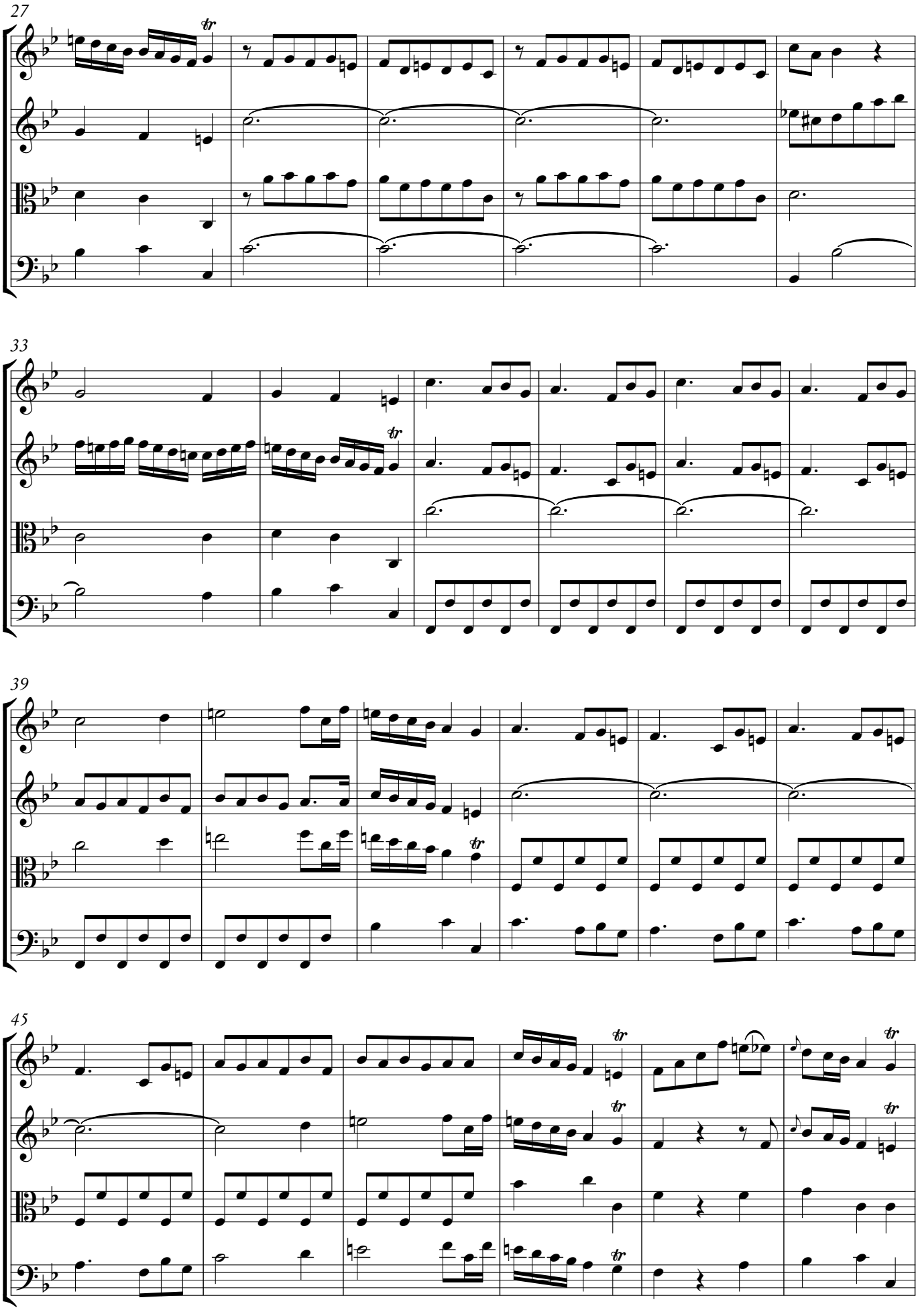
27
33
39
45

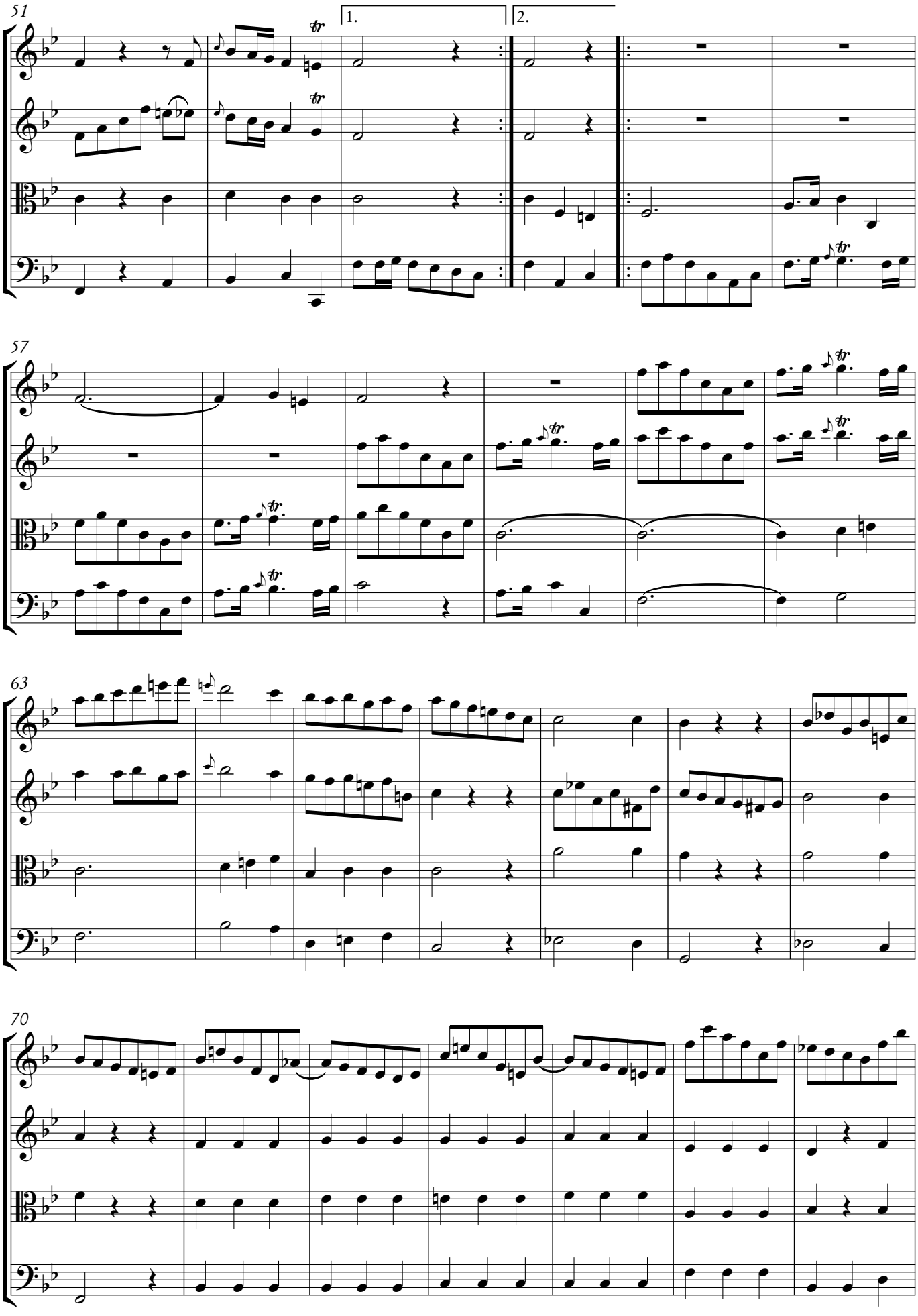
51
1.
2.
57
63
70

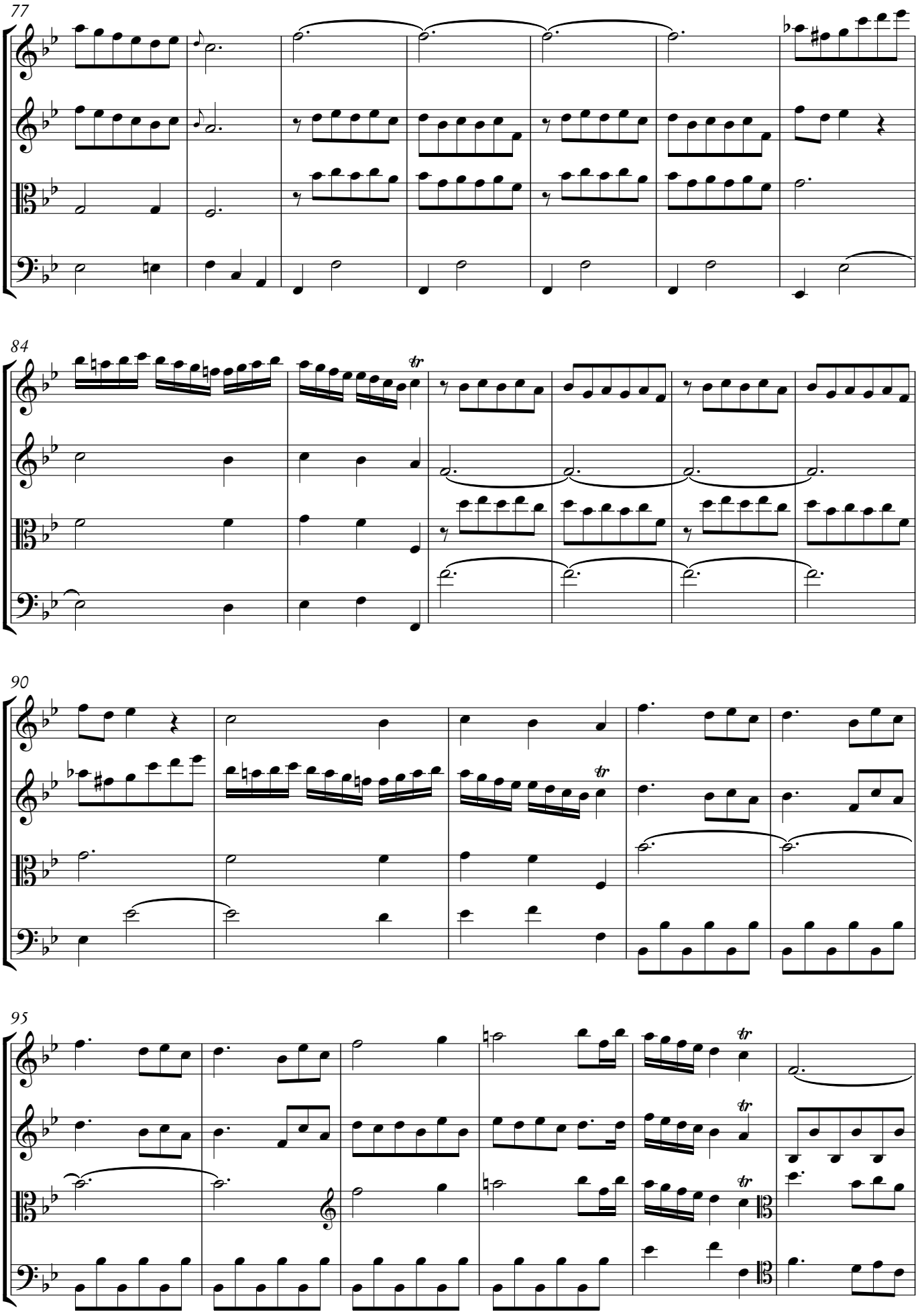
77
84
tr
90
tr
95
tr
tr
tr

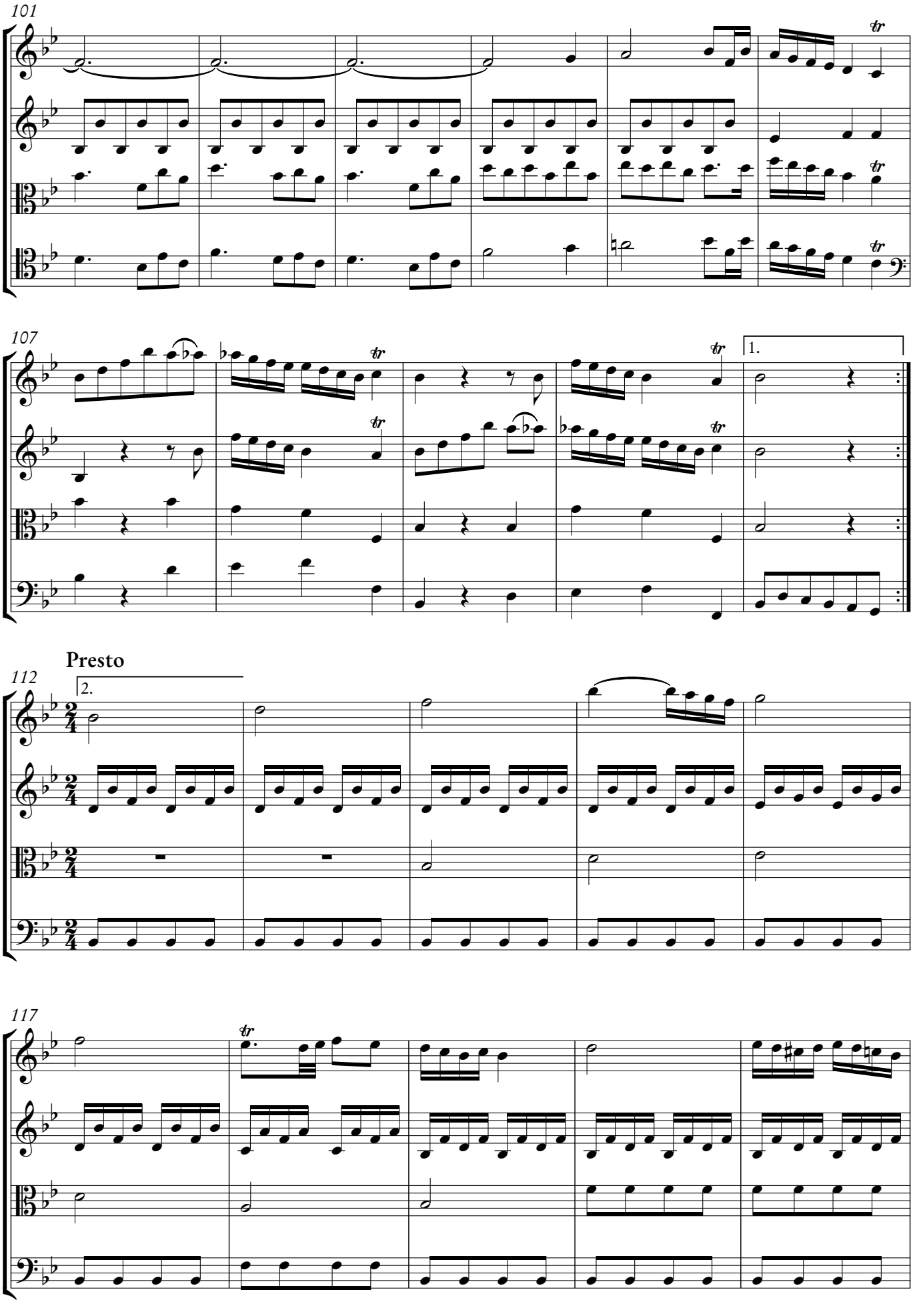
101
107
1.
Presto
112
2.
117

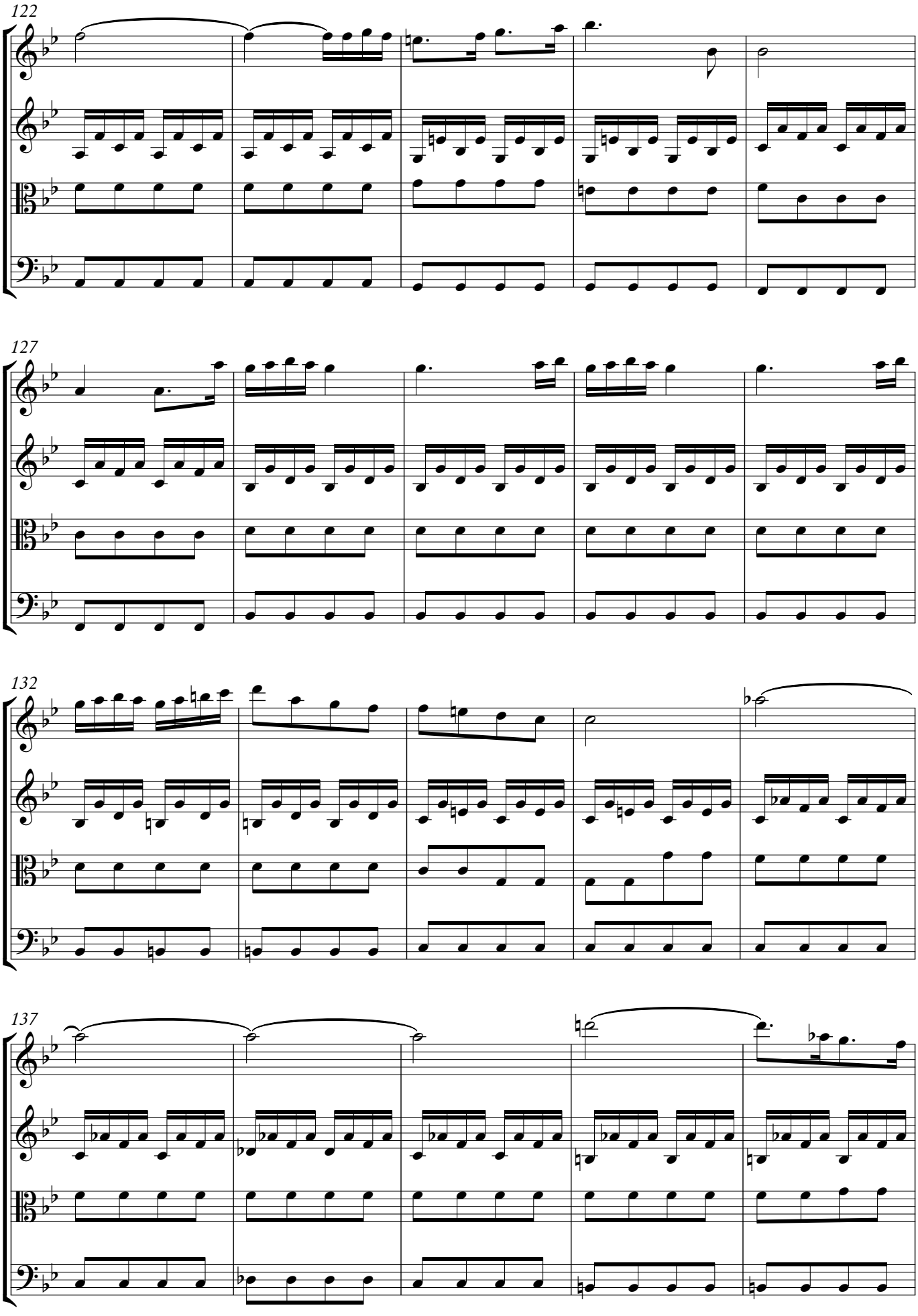
122
127
132
137

142

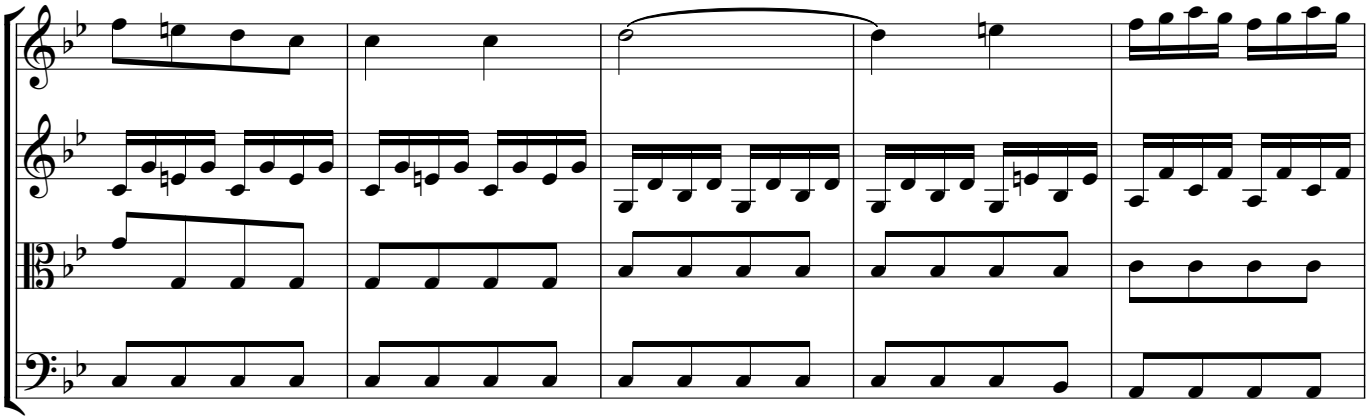

147

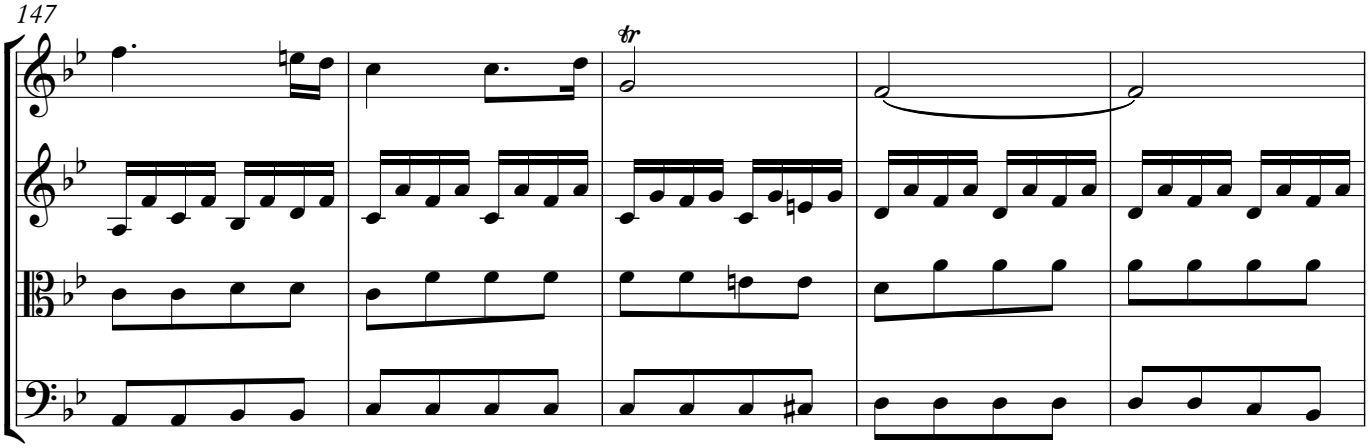

152

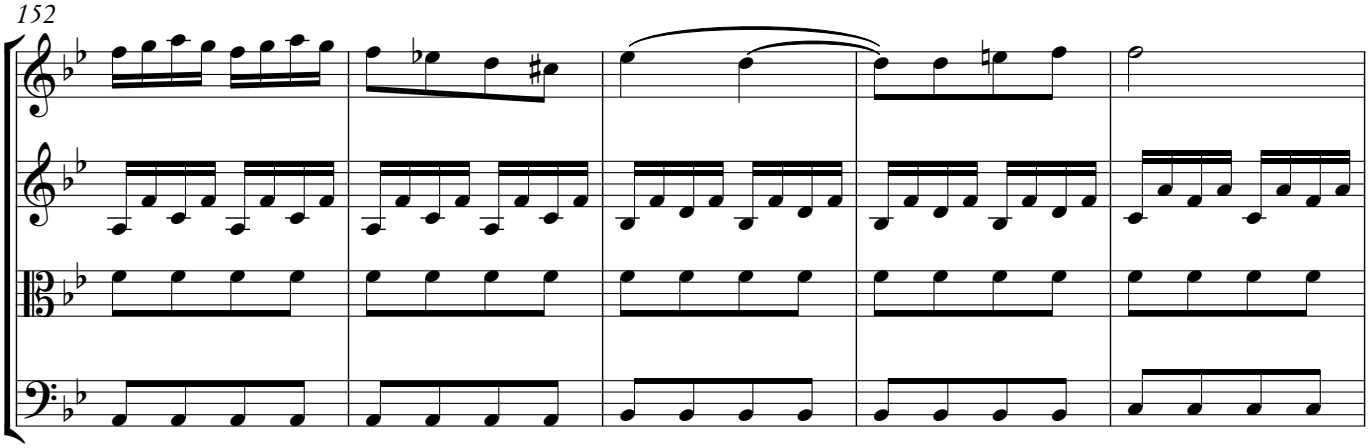

157

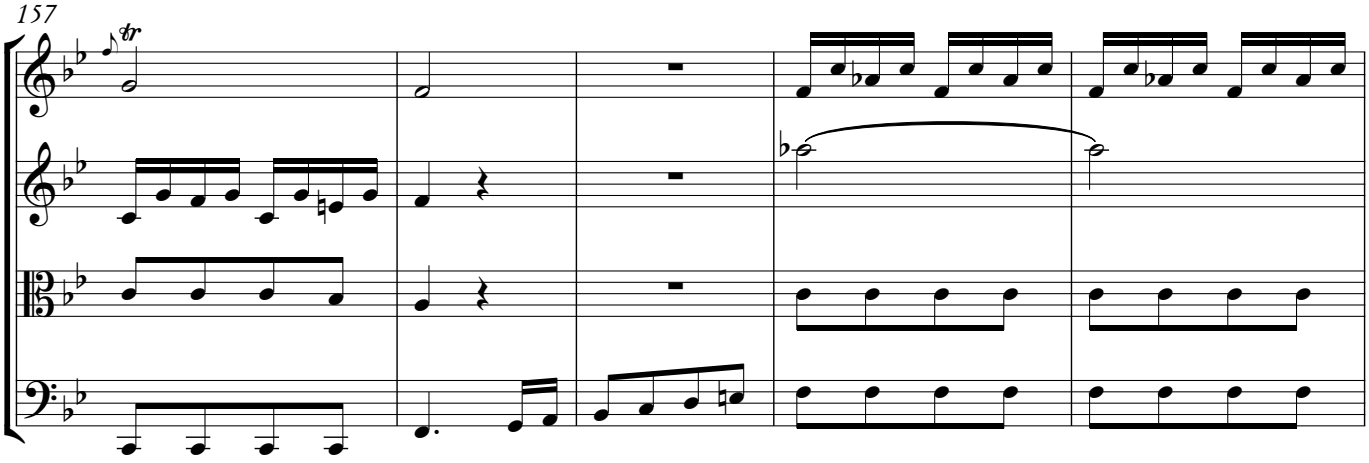

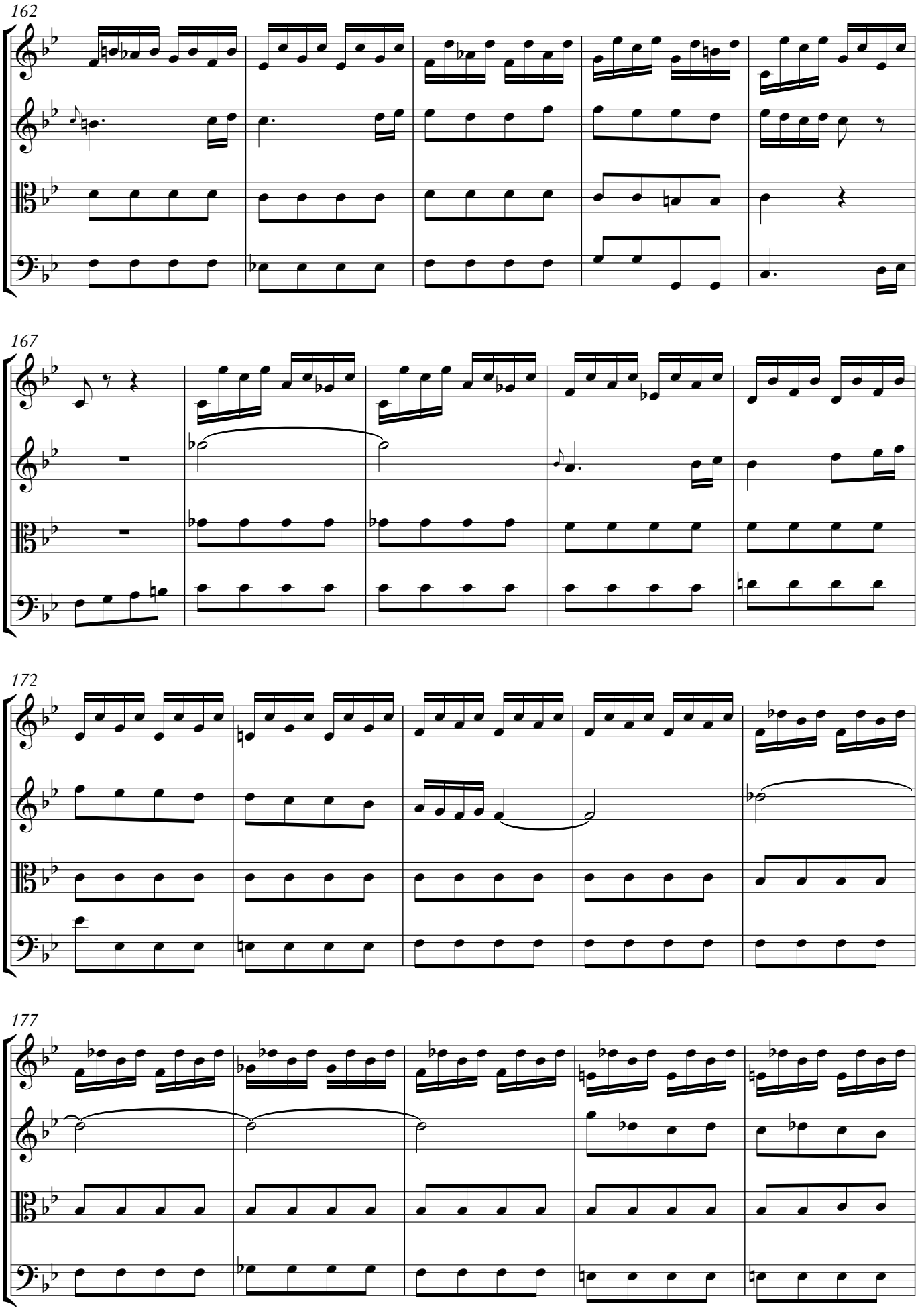
162
167
172
177

182

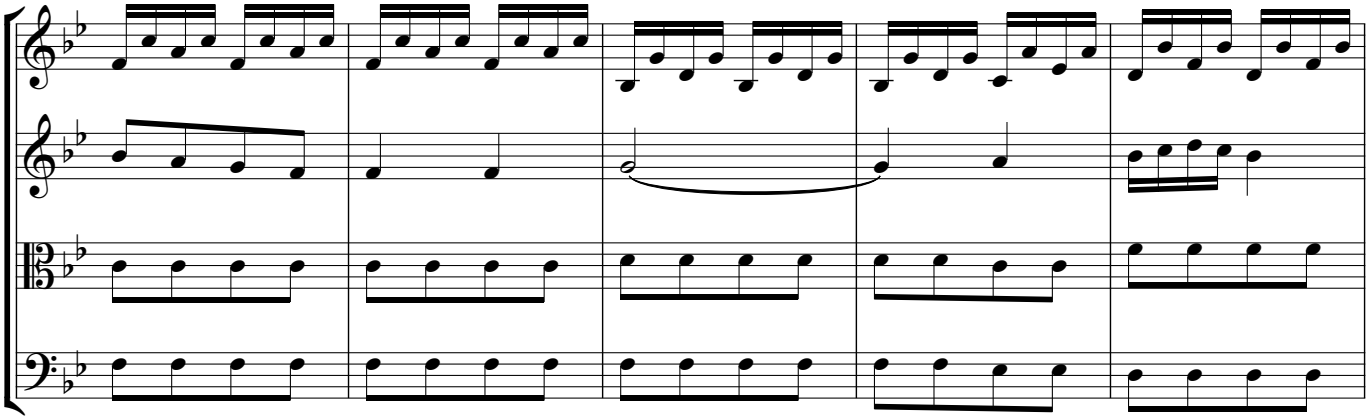

187

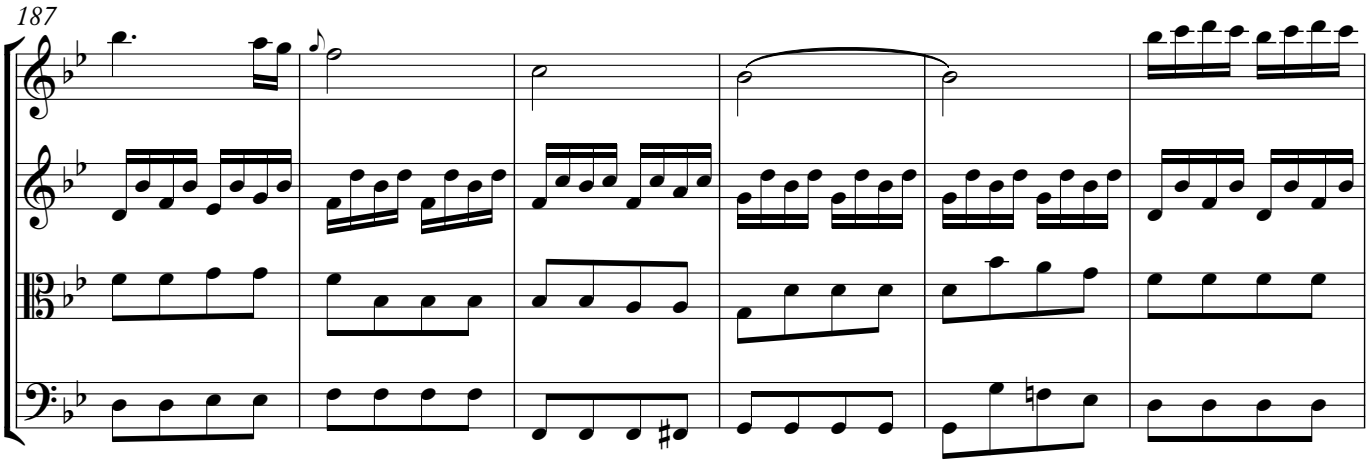

193

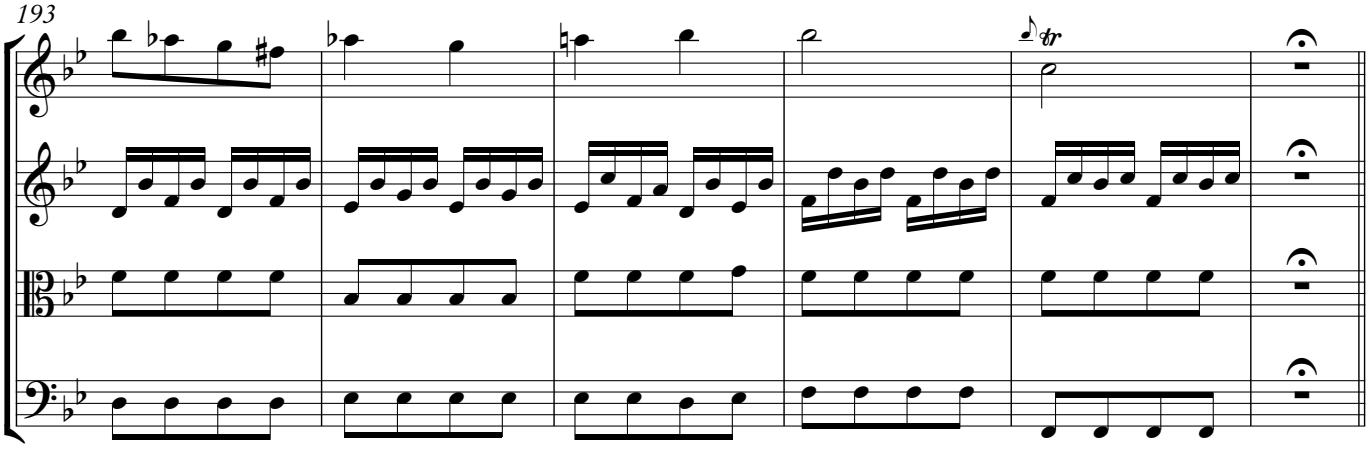

199 Tempo primo

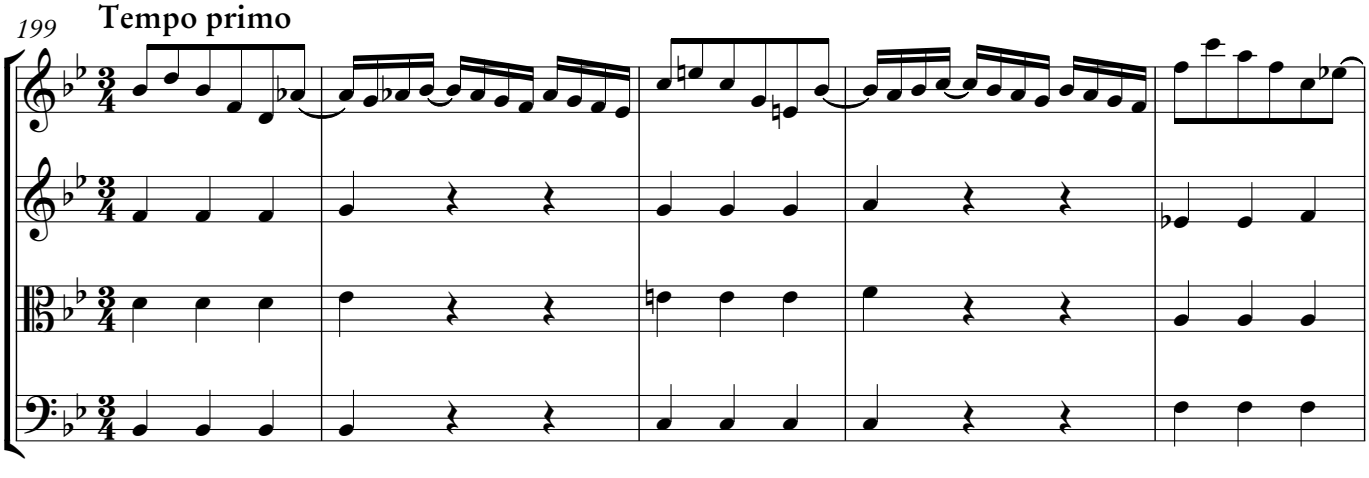

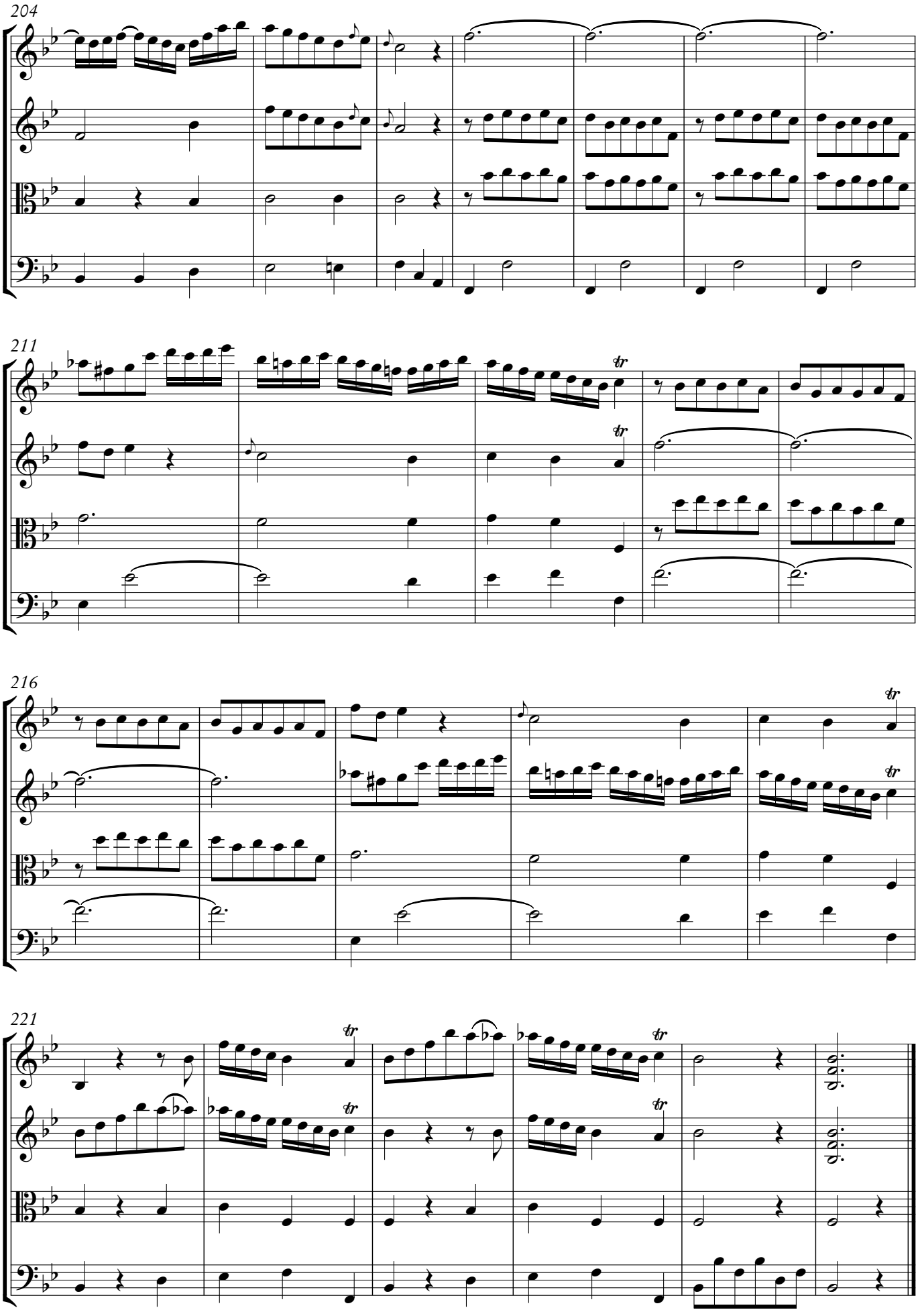
204
211
216
221

Anders Wesström

Anders Wesström föds år 1720 eller 1721 och får sin första musikaliska utbildning av fadern, som var organist. Som 13-åring övertar han faderns tjänst som organist i Hudiksvall efter att denne avlidit i lungsot. Parallellt bedriver han juridikstudier i Uppsala och presenterar år 1744 avhandlingen De abdicatione regia, där han studerar ett antal kungliga tronavsägelser.

Efter detta beger sig Wesström till Stockholm och får plats som auskultant vid Svea hovrätt samt extraordinarie violinist i Hovkapellet. Båda dessa tjänster är dock oavlönade och Wesströms ekonomi är länge mycket ansträngd. Antagligen ägnar han sig åt privatundervisning. År 1756 får Wesström permission från Hovkapellet för att studera på kontinenten. Wesström beger sig först till Tyskland och Dresden där han möter den unge Johann Gottlieb Naumann, som han sedan tar med sig på den fortsatta resan till Italien. I Padua börjar Wesström studera för violinisten och tonsättaren Giuseppe Tartini, och återvänder till Stockholm hösten 1760.

Nu börjar Wesström framträda som solist vid konserter i huvudstaden och på konsertresor, under vilka han framför både ny musik som han medfört från Italien och egna verk. De ekonomiska bekymren verkar äntligen vara över.

I februari 1773 ansöker Wesström om avsked från Hovkapellet med pension för resten av livet, som han beviljas. Våren 1774 försvinner Wesström från offentligheten. Troligtvis beror detta på tilltagande alkoholmissbruk – från och med nu går det snabbt utför. Wesström hade efter avskedet fortsatt kvittera ut full lön, och när detta uppdagas beslutas att Wesström blir utan pension de kommande fem kvartalen.

En möjlighet att lösa den ekonomiska situationen dyker upp 1776 – Wesström söker en tjänst i Gävle som organist och musiklärare vid stadens gymnasium. Wesström är den enda sökanden. Han får tjänsten, men infinner sig inte till tjänstgöring. När han till slut kommer är han ovårdad och i dålig kondition. Hans befogenheter inskränks och klagomålen hopar sig. Julen 1780 är han särskilt våldsam och i januari avviker han till Stockholm med följden att han blir avskedad och åtalad. Innan den påföljande rättegången avslutas reser han till Uppsala där han avlider den 7 maj 1781 i frossa och gulsot.

Bland Anders Wesströms bevarade verk finns bland annat uppfinningsrika solosonater, sinfonior och stråkkvartetter influerade av Sammartini och Haydn. Wesström var en av sin tids främsta svenska violinister.

© *Mårten Nehrfors,* Levande musikarv

Anders Wesström

Anders Wesström was born in 1720 or 1721 and received his first musical training from his father, who was an organist. At the age of 13 he took over his father's position as organist in Hudiksvall upon his death by tuberculosis. In parallel he studied law in Uppsala and presented his dissertation in 1744, *De abdication regia*, in which he studied a number of royal abdications.

Wesström subsequently made his way to Stockholm and was given the position of trainee at the Svea Court of Appeal, and also found work as a temporary violinist in the Royal Court Orchestra. Both of these positions were unpaid, however, and Wesström's private economy was tight. He likely also took on private students. In 1756 Wesström received permission from the Royal Court Orchestra to study on the continent. Wesström first went to Dresden, where he met the young Johann Gottlieb Naumann, who he then brought along on his continued journey to Italy. In Padua Wesström began studies with the violinist and composer Giuseppe Tartini, and returned to Stockholm in the autumn of 1760.

At this point Wesström started to perform as a soloist at concerts in the capital, and on concert tours, during which he performed new music he had brought home from Italy, and his own works. His economic difficulties were finally over.

In February of 1773 Wesström applied for retirement from the Royal Court Orchestra with a lifelong pension, which he was granted. In the spring of 1774 Wesström disappeared from public life. This was likely due to alcohol abuse – and from here on it quickly spiraled out of control. Wesström had continued to take out a full salary after retiring, and when this was discovered it was decided that he would not receive any pension for the coming five quarters.

A possible solution to his economic situation appeared in 1776 – Wesström applied for a position in Gävle as organist and music teacher at the city's secondary school. Wesström was the only applicant. He got the position but seldom appeared for duty. When he did come to work, he was unkempt and in poor condition. His authority was then restricted and complaints about him began to pile up. At Christmas 1780 he was particularly violent and in January of 1781 he absconded for Stockholm and was consequently fired and charged. During the court case that followed he travelled to Uppsala, where he passed away on 7 May 1781 with a fever and jaundice.

Wesström's preserved works include innovative solo sonatas, sinfonias, and string quartets influenced by Sammartini and Haydn. Wesström was one of the foremost violinists of his time.

© *Mårten Nehrfors,* Levande musikarv. Trans. Nicole Vickers

Kritisk kommentar

Källmaterial

A, Partitur i autograf, Musik- och teaterbiblioteket i Stockholm (Utile Dulci-samlingen).

S, handskrivna stämmor, troligen samtida, Musik- och teaterbiblioteket i Stockholm (Utile Dulci-samlingen). Varje stämma har ett försättsblad med följande text: ”Sei quartetti composti da Andrea Weström suonatore del Violino apresso di Sua Maesta il Rè di Svecia”.

Kommentarer

A har ett appendix med en ornamenterad version av melodin i Adagio-satsen. Appendixet innehåller också följande fotnot ”Questo adagio deve essere ben studiato dai suonatori”. Editionen väljer att endast föra in denna stämma i partituret, men bifogar ”ordinario”-stämmorna separat.

S är välgjord och mer utförlig än **A** när det gäller dynamik och ornamentik. Dynamiken är mestadels endast noterad i de 3 undre stämmorna, men man kan anta att Vl. I, även om stämman är solistisk, kan följa med i dynamiken.

Sats 1:

Takt	*Instrument*	*Kommentar*
2	Vl. I, Vl. II	Legatobåge mellan tredje och fjärde slaget saknas i **A**. Tillagt i enlighet med **S**.
3	Vl. I, Vl. II	Förslagen på andra taktslaget skiljer sig mellan stämmorna och källorna. Tillagt på alla sextondelar i båda stämmorna.
3	Vl. I, Vl. II	Drillen på tredje taktslaget finns endast i **S** i Vl. I. Tillagt i enlighet med **S** i båda stämmorna.
4	Vl. I	Tredje taktslaget är i **A** noterat hel fjärdedel men i **S** med ett efterslag. Här noterat i enlighet med **S**.
4	Vc.	Första tonen är noterad B. Takt 8 i Vl. II är noterad a. Har här ändrats till A i analogi med takt 8.
5	Vl. I, Vl. II	**S** har *piano* noterat i Vl. I. Tillagt även i Vl. II.
5	Vc.	Legatobåge på tredje slaget har lagts till i analogi med Vl. I, takt 1.
6	Vla, Vc.	Tredje taktslaget. Legatobågar saknas. Tillagt i analogi med Vl. I, Vl. II, takt 2.
7	Vc.	Båge saknas på första taktslaget. Tillagt i analogi med Vla.
7	Vla, Vc.	Andra taktslaget, andra triolen. Förslag saknas i Vla i **A** och i Vc. i **S**. Tillagt i båda stämmorna.

7	Vla, Vc.	Sista tonen saknar överbindning till nästa takt i **A**. Här noterat i enlighet med **S**.
8	Vc.	Återställningstecken har lagts till på sista fjärdedelen.
9	Vl. I	**S** har *forte* noterat. Tillagt i enlighet med **S**.
9	Vl. I	Förslag tillagt i enlighet med **S** på tredje taktslaget.
9	Vl. II	Båge mellan a-a till andra taktslaget saknas i **A**. Tillagt i enlighet med **S**.
10	Vl. I	Drill har lagts till på tredje taktslaget i analogi men Vl. II och takt 4.
10	Vc.	Fjärde slagets andra sextondel saknar b-förtecken i **A**. Här ändrat till b i enlighet med **S**.
12	Vl. I	**S** har *piano* noterat. Tillagt i enlighet med **S**.
13	Vc.	**A** har paus hela takten medan **S** har en fjärdedel F noterat. Här noterat i enlighet med **S** så att cellon landar på tonikan.
14	Vl. I	Tredje slaget är i **A** noterad åttondel + fyra trettiotvåondelar med upplösning på fjärde slaget, men i **S** förslag + fyra trettiotvåondelar med avslutande punkterad fjärdedel. Här noterat i enlighet med **S**.
15	Vl. I	Återställningstecken har lagts till på tredje slaget, sjunde trettiotvåondelen.
16	Vla	Tredje slaget är noterad c i **A** men f i **S**. Har här noterats i enlighet med **S** för att få en stämföring i analogi med takt 15.
18	Vl. I	Förslaget på tredje slaget saknas i **S**.
25	Vl. I	Sista slaget är noterad åttondel + paus i **A** men fjärdedel i **S**. Här noterat i enlighet med **A**.
26	Vc.	Kil tillagt på sista åttondelen i enlighet med **S**.
27	Vc.	Första slaget är noterat a i både **A** och **S**. Har här ändrats till c1 för att bli grundton i dominant-7-ackordet.
30	Vl. I	Första åttondelen är noterad c1 i **A**.
34	Vl. II	Andra halvan av takten är noterad f2-f2-f2-f2 i **A**.
34	Vc.	Tredje slaget är noterat f i **A** men F i **S**. Här valdes den lägre oktaven i analogi med Vla takt 35.
35	Vl. II	Första takten i **A** har på andra åttondelen noterat f2-g2-f2-g2 i en punkterad rytm men f2-g2-b2-g2, raka trettiotvåondelar i **S**. Här noterat i enlighet med **S** och i analogi med Vl. II takt 34. Jämför även takt 93-94.
35-37	Vl. I, Vl. II	Bågarna och staccato saknas i **A.**

41	Vla	**A** har åttondelar f-f-f-f noterat. **S** har f-f1-f-f1 i analogi med Vc. takt 1. Här noterat i enlighet med **S**.
41-44	Vla, Vc.	Legatobågar saknas i **A**. Tillagt i enlighet med **S**.
44	Vla, Vc.	Förslag saknas i Vla och drill saknas i Vc. Tillagt i båda stämmorna.
44	Vc.	Återställningstecken har lagts till på tredje slaget.
56	Vl. II	Förslag saknas i **A**. Tillagt i enlighet med **S**.
58	Vl. II	Förslag har lagts till i analogi med Vl. I takt 56.
58	Vla	Första slaget är noterat fess i **A** men e i **S**(samma ton klingande). Troligast är att det är skrivfel i **A** och tonsättaren menar gess i analogi med takt 56, varför editionen har korrigerat till gess.
68	Vl. I, Vl. II	Förslag saknas i **A**. Tillagt i enlighet med **S**.
71	Vl. I	Återställningstecken har lagts till på sista triolens andra sextondel.
72	Vla	Fjärde slaget är noterat fess i **A** men e i **S**(samma ton klingande). Editionen har här ändrat till gess och följer kromatiken i övriga stämmor.
73	Vl. I	Återställningstecken har lagts till på andra och fjärde slaget, tonen c2.
76	Vla	Första tonen är noterad f1 i **A**.
78	Vla	Sista åttondelen är noterad g i **A**.
80	Vc.	Återställningstecken har lagts till på första slagets sista trettiotvåondel i analogi med takt 26.
80-81	Vc.	Kil tillagt på sista åttondelarna i enlighet med **S**.
83	Vl. I	Fjärde åttondelen är noterad f1 i **A**.
83	Vc.	Sjätte och sjunde åttondelen är noterade Ess-F i **A** men en oktav upp i **S**. Här noterat ess-f i enlighet med **S**.
84-85	Vl. I	Andra taktslaget har punkteringar i **S** medan **A** har raka sextondelar. Här noterat i enlighet med **S**.
87	Vc.	Denna takt är noterad paus hela takten i **S**.
87-88	Vl. II	Dessa takter är omskrivna i **S**. Här noterat i enlighet med **S**, men med tillägg i takt 88: bindebågar tillagt och första trettiotvåondelen på andra slaget har ändrats från c1 till b i analogi med takt 87. Se fig. nedan för originalet från **A.**

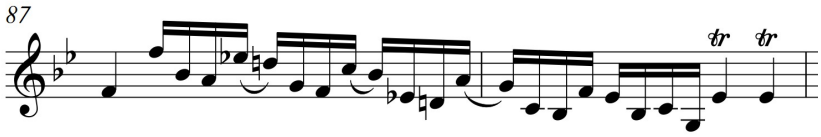

88	Vc.	Båda Gess har i **A** beteckningen ”f.”. Editionen tolkar dessa som sforzando vilket förts in.
91	Vla.	Tredje åttondelen är noterad a i **A** men b i **S.** Här noterat i enlighet med **S** och i analogi med takterna 31, 33 och 92.
92	Vla.	Sista åttondelen är noterad f1 i **A** men e1 i **S**. Här noterat i enlighet med **A** och i analogi med takterna 31, 33 och 91.
95-97	Vl. I, Vl. II	Staccato saknas i **A**.
99-100	Vl. I	**S** har dynamik *piano/forte* noterat. Här tillagt i alla stämmor.

Sats 2:

Takt	*Instrument*	*Kommentar*
1	Vl. II, Vla, Vc.	**A** har *piano* noterat endast i Vla. **S** har piano i alla 3. Tillagt i enlighet med **S**.
3	Vla	Fjärde taktslaget är noterat a-a i **A**.
4	Vl. I	Dynamiken, *piano* på andra taktslaget saknas i **A**.
6	Vla	Se takt 3.
7	Vc.	Första tonen är noterad fjärdedel i **A** men åttondel i **S**. Här noterat i enlighet med **A** och i analogi med övriga stämmor.
7	Vl. I, Vl. II, Vc.	Dynamik finns endast i Vla i **A**. Tillagt i alla stämmor i enlighet med **S**.
11-12	Vl. I	Appendixet i **A** har en legatobåge över alla sex fjärdedelarna.
11-16	Vl. II, Vla, Vc.	Dynamik saknas helt i **A**. Tillagt i enlighet med **S**.
12-13	Vla	Sista fjärdedelen och första fjärdedelen i takt 13 är i **A** noterat exakt samma som Vc. men i **S** noterat dess1-dess1-dess1-dess1-c1. Här noterat i enlighet med **S**.
21	Vl. II	Återställningstecken har lagts till på första slaget. På andra slaget är den nedre tonen noterad e2 vilket här ändrats till d2.

20-23	Vl. II, Vla, Vc.	Dynamik saknas helt i **A**. I **S** skiljer sig dynamikangivelserna mellan stämmorna och förefaller ologiska. Editionen har valt att endast lägga till *cresc.* i takt 20 vilket leder fram till *forte* i takt 23.
23	Vl. II, Vla, Vc.	Sista halvan av takten är noterad halvnot i **A** men fjärdedelspaus plus fjärdedel i **S**. Här noterat i enlighet med **S**.
24	Vl. II	Andra slagets sista sextondel har ändrats till c i analogi med Vl. I. Bytet till ciss blir således på tredje taktslaget.
26	Vl. II	Andra slagets första trettiotvåondel har ändrats från f2 till fiss2 i analogi med takt 5.
29	Vl. I	Återställningstecken har lagts till på fjärde slaget, första trettiotvåondelen.
29	Vla	Fjärde taktslaget är noterat d1 i **A**.
30	Vla	Andra taktslaget är noterat c1 i **A**.
32-43	Vl. II, Vla, Vc.	Dynamik saknas helt i **A**. Tillagt i enlighet med **S**.
42	Vl. II	Första taktslaget är noterad c2-c2 i **A**.
44	Vl. I, Vl. II, Vla, Vc.	Dynamik *piano* saknas i **A**. Tillagt i enlighet med **S**.
44-45	Vc.	Tonen E är noterad e(en oktav högre) i **A**.

Sats 3:

Takt	*Instrument*	*Kommentar*
3	Vla.	Noterad d1 i **A**.
5-8	Vc.	Noterad en oktav högre i **A**.
7	Vl. II	Sista fjärdedelen är noterad b1 i **A** men två åttondelar b1-e1 i **S**. Här noterat i enlighet med **S**.
13	Vl. I, Vl. II	**S** har i båda stämmorna d1 noterat. **A** har b1 i Vl. I. Här noterat i enlighet med **A**.
16	Vla	Första tonen f1 är noterad fjärdedel i **A**.
19	Vl. II	**S** har paus på första åttondelen sedan en åttondel g1. **A** har en hel fjärdedel g1 på slag 1. Här noterat i enlighet med **A**. Återställningstecken har lagts till på tredje slaget.
26	Vl. II	Första tonen g1 är noterad som två fjärdedelar i **A**. Här noterat i enlighet med **S** och i analogi med Vla.
33	Vl. I	Se takt 26.
34	Vla	Sista fjärdedelen är noterad b i **A**. Här ändrat till ett c i analogi med takt 27.

48	Vc.	Första slaget är noterat förslag + åttondel. Här ändrat till sextondelar i analogi med Vl. I och Vl. II.
49	Vla	Noterat punkterad halvnot i **A**. Här noterat i enlighet med **S** och i analogi med Vc.
51-52	Vla	Noterat f1-f1-g1 i **A**.
54	Vla	**A** saknar toner i Vla. Tillagt i enlighet med **S**. Andra fjärdedelen är noterad g i **S**. Här ändrat till f.
57	Vl. I	Bindebågen saknas i **A**.
59	Vc.	Noterad f i **A**.
61	Vc.	Bindebågen saknas i **A**.
65-66	Vl. II	Sista fjärdedelen i 65 och första i 66 är noterad två fjärdedelar, f2-e2 i **A** men två åttondelar + fjärdedel, f2-h1-c2 i **S**. Här noterat i enlighet med **S**.
77	Vl. II	Noterat som Vla fast en oktav upp i **A**. Här noterat i enlighet med **S** där Vl. II fått en tersstämma under Vl. I.
77	Vla	Första tonen g är noterad som två fjärdedelar i **A**. Här noterat i enlighet med **S** och i analogi med Vc.
78	Vl. II	Noterad f1(med förslag g1) i **A**.
80	Vla	Det saknas en åttondel i **A**. Noterat i analogi med takt 82.
90	Vc.	Första fjärdedelen är i **S** överbunden(f1) från förgående takt men noterad ess i **A**. Här noterat i enlighet med **A** och i analogi med takt 32.
104-106	Vla	Tenorklav saknas i **A**. Noterat i enlighet med **S**.
107	Vla	**A** har noterat en oktav lägre än **S**. Här noterat i enlighet med **S**.
107-111	Vla	Här saknas återställning till altklav i A. Noterat i enlighet med **S**.
121	Vl. I	Tredje sextondelen är noterad ciss2 i **S** men saknar korsförtecken i **A**. Här noterat i enlighet med **S**.
123	Vl. I	Två sista sextondelarna är noterade punkterad sextondel + trettiotvåondel i **A**.
125-126	Vla	Noterat e1-e1-c1-c1-c1-c1-c1-c1 i **A**.
141	Vl. I	Noterat som raka åttondelar i **A**.
148	Vla	Första åttondelen är noterad f1 i **A**.
149	Vla	Andra fjärdedelsslaget har här ändrats från c1-c1 till e1-e1 i analogi med takt 189.
149	Vc.	Sista åttondelen är noterad c i **A**.

150-151	Vla	Noterat d1-f1-f1-f1- d1-f1-f1-f1 i **A**.
151	Vc.	Noterat d-d-d-d i **A**.
156-158	Vla	**A** har noterat c upprepade åttondelar i 2 takter med f som slutton i takt 158. Här noterat i enlighet med **S**.
160-183	Vl. I, Vl. II	I **S** har stämmorna bytt plats så att Vl. II får byta av och spela melodin. Här noterat i enlighet med **S**.
191	Vla	De tre sista åttondelarna saknas i **A**.
194	Vl. I	Noterat en halvnot g2 i **A** men fjärdedelar ass2-g i **S**. Här noterat i enlighet med **S**.
199-204	Vl. II	Här noterat i enlighet med **S** där stämman utvecklats från att i **A** helt följa Vc.(två oktaver upp), till att fylla på med fler ackordtoner.
218	Vc	Se takt 90.
221	Vla, Vc.	Sista fjärdedelen är noterad åttondels paus + åttondelsnot i **A**. Här noterat i enlighet med **S** och i analogi med takt 107 och 109.
223	Vla, Vc.	Se takt 221.

© *Mårten Sundén*, Levande musikarv